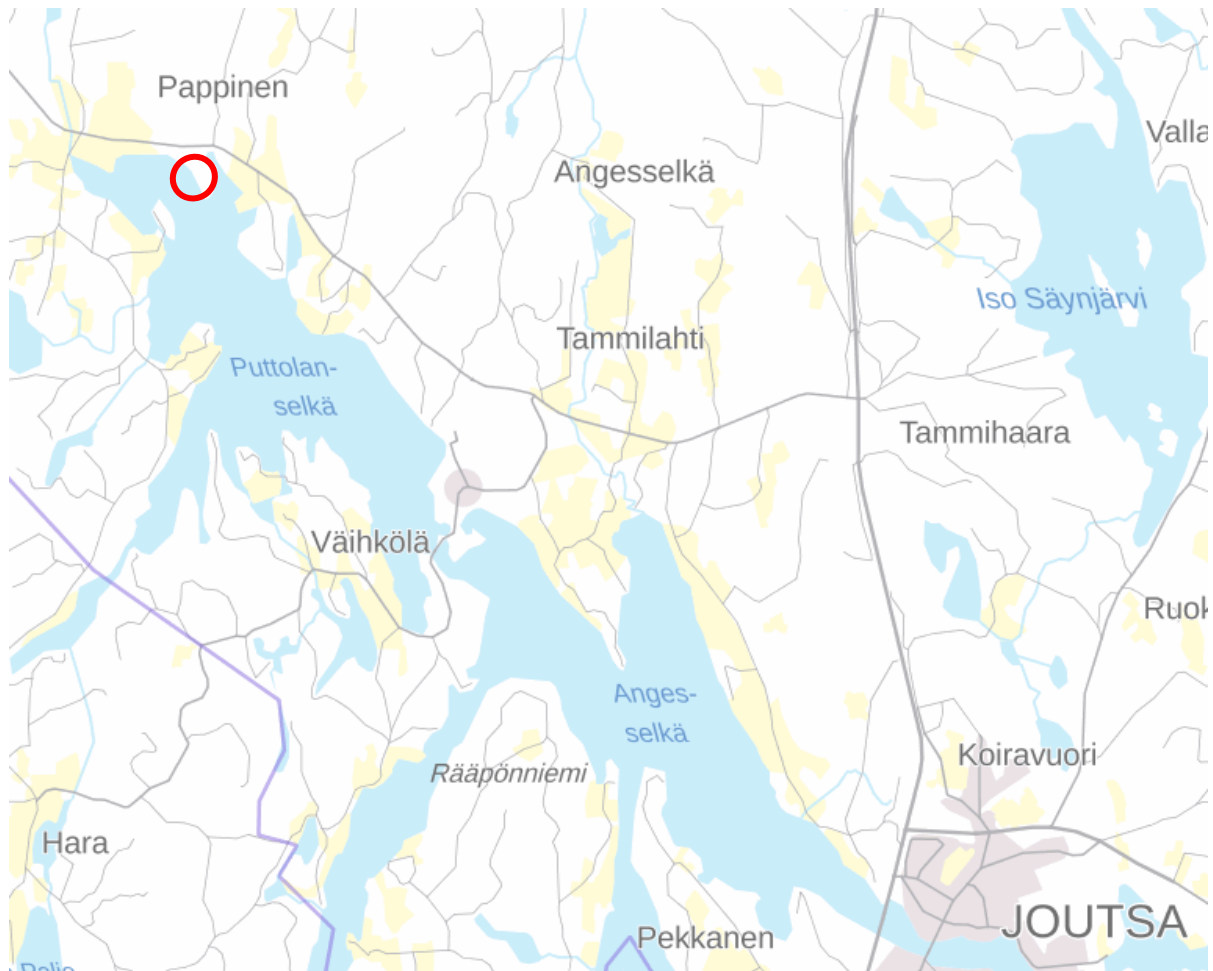

JOUTSA

RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS (OSA-ALUE 1)

Osa tilasta Kallioniemi 172-411-1-5

Kaava-alueen sijaintikartta

KAAVASELOSTUS

3.5.2024

Tämä kaavaselostus koskee 3.5.2024 päivättyä kaavakarttaa.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Yleiskaavan tunnistetiedot

Yleiskaavan nimi Joutsan rantayleiskaavan muutos (Osa-alue 1)
Kunta Joutsa (172)
Tilat Osa tilasta Kallioniemi 172-411-1-5

Yhteystiedot Joutsan kunta
Tekninen johtaja
Arttu Mönkölä
s-posti: arttu.monkola@joutsa.fi
puh: 0400 649 224

Kaavan laatija Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa
Yhteyshenkilö: Arto Remes
Sibeliuksenkatu 11 B 1, 13100 Hämeenlinna
s-posti: arto.remes@ymparistonsuunnittelu.fi
puhelin: 040 162 9193

Kaavavaiheet Joutsan rantayleiskaavan muutos on tullut vireille 3.3.2021.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) sekä kaavaluonnoskartta nähtävillä 3.3.2021 – 1.4.2021.

Kaavaluonnos nähtävillä 10.6 - 9.7.2021.

Kaavaehdotus nähtävillä XX.X.-XX.X.2024

Käsittely- ja hyväksymispäivämäärät:

Joutsan tekninen
lautakunta: XX.XX.2024 §XX

Voimaantulo: XX.XX.2024

SISÄLLYSLUETTELO

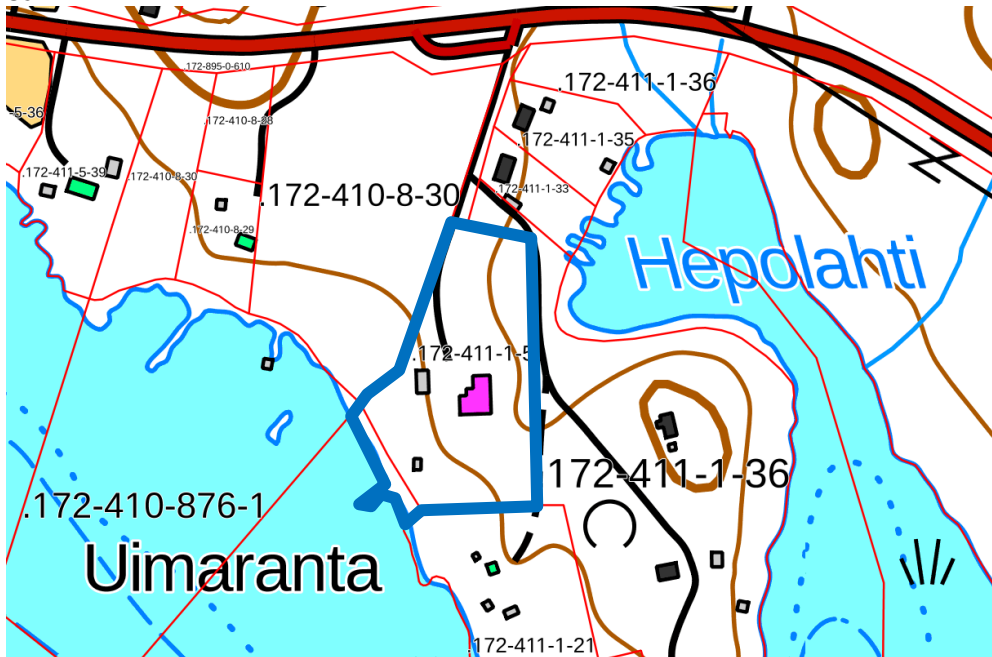
1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
1.1 YLEISKAAVAN TUNNISTETIEDOT	2
1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI	4
1.3 YLEISKAAVAN TARKOITUS	5
2 TIIVISTELMÄ	5
2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET	5
2.2 YLEISKAAVAN KESKEINEN SISÄLTÖ	5
2.3 YLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN	6
3 LÄHTÖKOHDAT	6
3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA	6
3.1.1 <i>Yleistä</i>	6
3.1.2 <i>Maankäyttö</i>	6
3.2 SUUNNITTELUUTILANNE	10
4 YLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	14
4.1 KAAVAN TARVE	14
4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET	15
4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ	15
4.3.1 <i>Osalliset</i>	15
4.3.2 <i>Vireille tulo</i>	15
4.3.3 <i>Hallinnollinen käsittely</i>	15
4.3.4 <i>Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely</i>	15
4.3.5 <i>Viranomaisyhteistyö</i>	16
5. TAVOITTEET SEKÄ SUUNNITTELU- JA MITOITUSPERIAATTEET	17
5.1 RANTAYLEISKAAVAMUUTOKSEN TAVOITTEET	17
5.2 SUUNNITTELU- JA MITOITUSPERIAATTEET	17
6. YLEISKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS	17
6.1 KAAVAN ALUEVARAUKSET	18
6.1.1 <i>Rakentamisalueet</i>	18
6.1.2 <i>Vesialue</i>	18
6.2 MITOITUS	19
7. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	20
7.1 VAIKUTUKSET RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN	20
7.2 VAIKUTUKSET LUONNONYMPÄRISTÖÖN JA MAISEMAAN	20
7.3 VAIKUTUKSET YHDYSKUNTARAKENTEeseen	21
7.4 SOSIAALISET VAIKUTUKSET	22
7.5 MAANOMISTAJIEN TASAPUOLINEN KOHTELU JA TALOUDELLISET VAIKUTUKSET	22
8. TOTEUTTAMINEN	23
8.1 OIKEUSVAIKUTUKSET	23
8.2 TOTEUTTAMINEN	23

LIITTEET

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Luontoselvitys

1.2 Kaava-alueen sijainti

Rantaosayleiskaavan muutos koskee osaa Joutsan kunnan alueella sijaitsevan tilan Kallioniemi 172-411-1-5 alueesta. Alueelta on matkaa Joutsan kirkonkylälle n. 15 km. Suunnittelualaue sijaitsee Pappisten kylässä, Jääsjärveen kuuluvan Puttolanselän pohjoispäässä.

Kuva 1. Suunnittelualan likimääräinen rajaus (sininen viiva)

Kuva 2. Ilmakuva suunnittelualueelta ja sen lähiympäristöstä.

1.3 Yleiskaavan tarkoitus

Kaavamuutokseen on ryhdytty, koska Joutsan kunta on myynyt kunnan toimintaan tarpeettoman Pappisten entisen koulun kiinteistön ja käyttötarkoitukseltaan vanhentunutta rantaosayleiskaavaa on tarpeen muuttaa. Kaavamuutoksen tarkoituksena on muuttaa Pappisten entisen koulun alueen vanhentunut opetustoimintapalvelujen alueen kaavallinen käyttötarkoitus asumiskäyttöön.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Vireilletulo- ja valmisteluvaihe

25.2.2021 (§32)	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavakarttaluonnoksen käsittely Joutsan teknisessä lautakunnassa. Tekninen lautakunta päätti asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavakarttaluonnoksen 30 vrk:n ajaksi nähtäville .
3.3.2021 – 1.4.2021	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavakarttaluonnos pidettiin yleisesti nähtävillä. Kaavamuutoksen vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavakarttaluonnoksen nähtävillä olosta kuulutettiin 3.3.2021 Joutsan Seutu- lehdessä sekä Joutsan kunnan internet- sivuilla. Lisäksi suunnittelualueeseen rajautuvien naapuritilojen ja lähimpien vanhojen rakennuspaikkojen omistajille lähetettiin tiedostuskirje. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavakarttaluonnoksesta mielipiteensä. Vireilletulovaiheen kuulemisessa esitettiin neljä mielipidettä.
XX.X.2021 (§XX)	Kaavaluonnoksen käsittely Joutsan teknisessä lautakunnassa. Tekninen lautakunta päätti asettaa kaavaluonnoksen nähtäville.
10.6.2021 – 9.7.2021	Kaavaluonnos pidettiin yleisesti nähtävillä. Kaavaluonnoksen nähtävillä olosta kuulutettiin 9.6.2021 Joutsan Seutu- lehdessä sekä Joutsan kunnan internet- sivuilla. Lisäksi suunnittelualueeseen rajautuvien naapuritilojen ja lähimpien vanhojen rakennuspaikkojen omistajille lähetettiin tiedotuskirje. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista kaavaluonnoksesta mielipiteensä. Kaavaluonnoksesta ei esitetty mielipiteitä.

2.2 Yleiskaavan keskeinen sisältö

Rantayleiskaavan muutos koskee osaa tilasta Kallioniemi 172-411-1-5, joka on osoitettu voimassa olevassa kaavassa opetustoimintapalvelujen alueeksi (Pappisten entisen koulun alue).

Rantayleiskaavan muutoksella muutetaan Pappisten entisen koulun opetustoimintapalvelujen aluevaraus (YO) pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP-1), jolla sallitaan myös ympäristöhäiriötä aiheuttamaton pienyritystoiminta. AP-1- alueen rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden asuinrakennuksen, erillisen saunan, erillisen savusaunan ja talousrakennuksia, joiden yhteenlaskettu kokonaisala on enintään 700 m². Kaavamuutoksella on lisäksi poistettu kiinteistön rannasta uimarannan kaavamerkintä.

Rantaosayleiskaavan muutos on laadittu oikeusvaikutteisena (MRL 72§) siten, että kaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvut kaavan mukaiseen rakentamiseen.

2.3 Yleiskaavan toteuttaminen

AP-1- alueen rakentaminen on pääosin jo toteutunut. Alueella sijaitsee nykyisin asuinkäytössä oleva entinen koulurakennus sekä talusrakennus. Kaavamuutoksen mahdollistama lisärakentaminen voidaan toteuttaa kaavan voimaantulon jälkeen maanomistajan tarpeiden ja aikataulun mukaisesti.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualan oloista

3.1.1 Yleistä

Rantaosayleiskaavan muutos koskee osaa Joutsan kunnan alueella sijaitsevan tilan Kallioniemi (172-411-1-5) alueesta. Alueella sijaitsee opetuskäytöstä poistunut Pappisten koulu. Suunnittelualan pinta-ala on n. 1,4 ha.

Suunnittelualue on ollut opetustoiminnan käytössä. Alueella on toiminut Pappisten alakoulu vuoteen 2005 saakka, jolloin koulun toiminta on lakkautettu. Kiinteistön rannalla sijaitsee kyläläisten käytössä ollut uimaranta. Koulun lakkauttamisen jälkeen kyläyhdistys vuokrasi koulun tiloja vuoteen 2019 saakka järjestäen siellä kokouksia, kursseja, juhlia, majoitusta ja leirejä. Tilojen vuokraus on päätynyt ja kunta on myynyt koulun kiinteistön 2021 ja kiinteistö on nykyisin yksityisessä asuinkäytössä.

3.1.2 Maankäyttö

Väestö ja rakennuskanta

Suunnittelualueella on toiminut Pappisten kyläkoulu vuoteen 2005 saakka. Alueella sijaitsee entinen koulurakennus ja piharakennus sekä rannalla oleva pukuhuone. Koulurakennus on valmistunut vuonna 1899, jonka jälkeen rakennusta on peruskorjattu ja muunneltu toiminnallisesti useaan otteeseen. Koulurakennuksen kerrosluku on 1,5 ja kerrosala 470 m². Piharakennuksen ala on n. 113 m². Joutsan kunta on myynyt entisen koulukiinteistön asuinkäyttöön vuonna 2021 ja kiinteistö on nykyisin yksityisessä asuinkäytössä.

Suunnittelualueen lähiympäristöön on muodostunut loma- ja vakituista asutusta. Alueelle johtavan Kouluraitti- nimisen tien varressa on kaksi rakentunutta asuinrakennuspaikkaa ja yksi rantaosayleiskaavan mukainen vielä toteutumaton asuinrakennuspaikka. Suunnittelualueen eteläpuolella Tähtiniemen ranta-alueilla sijaitsee kolme rantaosayleiskaavan mukaista vanhaa lomarakennuspaikkaa. Korpilahdentien varteen on muodostunut kylämäistä asutusta.

Pappisen kylällä on pitkä asutushistoria. Pappinen-nimi mainitaan jo 1700-luvulla Suomen asutuksen yleisluettelossa. Jacob Pappi ja Göran Pappis oli merkitty asukkaiksi talossa Pappis tai Haukihändä, joka löytyy myös muodossa Haukikuono. Kylän vanhin nimeltä mainittu talo on Puttola, jossa lienee asuttu jo 1470-luvulta lähtien. Pappisen koulurakennus on valmistunut vuonna 1899. (Lähde: Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016).

Vanha asutus on sijoittunut kylän läpi kulkevan tien varteen ja Puttolanselän länsipuolelle. Kantatiloja ovat Vähä-Puttola, Tupala, Kuoppala, Vaihela ja Ventala. Tyypillisesti asutus on hieman syrjässä päätiestä, oman tilustien päässä ja rannan puolella niemissä. Pellot ovat yleensä rannan tuntumassa loivahkojen metsämäkien rajaamina. Järvenselkä on yhdistänyt kylän taloja toisiinsa, 1930-luvullakaan järven länsipuolelle ei vielä kulkenut tietä. Uudempi asutus on sijoittunut osin eri tavoin, alueella kulkevien pääteiden lähistölle.

(Lähde: Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016).

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Suunnittelualue ei kuulu maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin eikä valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Suunnittelualueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei sijaitse kiinteitä muinaisjäänneksiä. (Lähde: Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkuna 3.5.2024).

Suunnittelualueelle on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa kulttuuriympäristön vetovoima-alue. Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät. Kulttuuriympäristö voi uudistua ja sopeutua ajan tuomiin muutoksiin säilyttäen samalla keskeiset ja eri-ikäiset piirteensä. Vetovoima-alueiden kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Maakuntakaavan selostuksen mukaan kulttuuriympäristön vetovoima-alueet ovat niiden erityisiin ominaisuuksiin perustuvia kehittämisalueita, eikä niihin ole liitetty suojelutavoitteita tai alueiden käyttöön liittyviä rajoitteita. (Lähde: Keski-Suomen maakuntakaavan kaavaselostus).

Palvelut, työpaikat ja elinkeinotoiminta

Pappisen kylässä harjoitetaan edelleen karjanhoitoa ja metsätaloutta perinnemaisemassa. Kylän alueella harjoitetaan myös monenlaista muuta elinkeinotoimintaa. Alueella toimii useita maatilamatkailua ja lomamökkivuokrausta tarjoavia toimijoita. Lisäksi alueella harjoitetaan mm. maatalous- ja koneurakointia, metsäpalveluita, maanrakennuspalveluita, kenneltoimintaa, puutarhatuotteiden ja puuntaimien kasvatusta sekä myyntiä, metallialan palveluita, taksipalveluita, sähköalan palveluita, mehiläistarhausta ja hunajan myyntiä, ohjelmapalveluita, polttopuiden jalostusta ja myyntiä sekä moottoriratatoimintaa. (Lähde: Pappisen kyläyhdistyksen internetsivut).

Alueella perustettiin Pappisen kylätoimikunta vuonna 1980. Nykyisin alueella toimiva Pappisen kyläyhdistys perustettiin vuonna 1999. Kyläyhdistys toimii aktiivisesti, ja järjestää esimerkiksi kirppisralleja, kyläkokouksia ja museokierroksia. (Lähde: Pappisen kyläyhdistyksen internetsivut).

Lähimmät muut julkiset ja kaupalliset palvelut sijaitsevat n. 15 km:n päässä Joutsan kirkonkylällä. Jyväskylän kaupunkiin on matkaa n. 65 km.

Liikenne

Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa yleisiä teitä pitkin. Suunnittelualueen pohjoispuolella, noin 200 m etäisyydellä, kulkee Korpilahdentie (yhdystie 610), joka yhdistää valtatie 4 ja 9, johtaan Joutsasta Korpilahdelle. Suunnittelualueelle kuljetaan Korpilahdentieltä Kouluraitti-nimistä tietä pitkin, joka kuuluu samaan tilaan kuin kaavamuutoksen kohteena oleva alue. Tien alue ei kuitenkaan kuulu kokonaan suunnittelualueeseen.

Suunnittelualueelta on matkaa Joutsan kirkonkylälle n. 15 km, Korpilahdelle n. 40 km ja Jyväskylään n. 65 km.

Luonnonympäristö, luonnonsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000-verkoston alueita. Aluetta lähin suojelualue on n. 800 metrin etäisyydellä alueesta kaakkoon sijaitseva Salmenniemen luonnonsuojelualue.

Suunnittelualueella tai sen lähiympäristössä ei sijaitse merkittäviä ympäristöhäiriöiden lähteitä. Korpilahdentien ajoneuvoliikenteen melu saattaa kuulua alueelle. Joutsan seudun

moottorirata, jossa järjestettävää toimintaa ovat mm. ajoharjoittelu, koulutukset, kokoon-
tumis- ja moottoriurheilutoiminta, sijaitsee n. 3 km etäisyydellä alueesta.

Kaavamuutosta varten on laadittu luontoselvitys (Luontoselvitys Kotkansiipi/Petri Parkko
2022, raportti 15.3.2023). Selvityksen pääpaino oli liito-oravaselvityksessä, mutta selvityk-
sessä arvioitiin myös muiden EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajien ja uhanalaislajiston
esiintymisen todennäköisyyttä sekä arvokkaita elinympäristöjä.

Luontoselvityksen mukaan kaavamuutosalue on entisenä koulun tonttina enimmäkseen
avoin, eikä siltä löydy luonnontilaisen kaltaisia osia. Alueen pohjoisosassa kasvaa kym-
menen suurempaa haapaa ja vanhoja rauduskoivuja. Muutamissa koivupötkelöissä näkyi
maastokäynnillä uhanalaisen (vaarantunut VU) valkoselkätikan (*Dendrocopos leucotos*)
ruokailusuppiloita, mutta muuten lahoppuun määrä alueella on hyvin pieni. Kenttäkerrok-
sessa kasvaa paljon metsäkastikkaa (*Calamagrostis arundinacea*) sekä paikoin puoluk-
kaa ja mustikkaa. Pelikentän vieressä kasvaa suuri raita. Koulurakennuksen eteläpuolella
on entinen metsittynyt pelto tai niitty, jossa kasvaa harvakseltaan haapaa, koivua, mäntyä
ja kuusta rehevällä lehtomaisella pohjalla. Tilan eteläosassa esiintyy paikoin myös har-
maaleppää (*Alnus incana*). Kenttäkerroksessa kasvaa paljon vuohenputkea (*Aegopodium*
podagraria), ojakellukkaa (*Geum rivale*), kevätleinikkejä (*Ranunculus* sp.), kieloa (*Conval-
laria majalis*), metsäkurjenpolvea (*Geranium sylvaticum*), metsäkortetta (*Equisetum syl-
vaticum*) ja metsäkastikkaa. Metsän eteläreunasta, tilojen rajalta, löytyi huomattavan pal-
jon liito-oravan papanoita, ja paikalla havaittiin maastokäynnillä myös aikuinen liito-orava.
Rannan vesijättöalue on osittain EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajin viitasammakon ku-
tualuetta.

Luontoselvitys, liito-oravan elinalue (Kuva 3, aluerajaus 1)

Alueen eteläosasta, tilojen rajalta löytyi runsaasti liito-oravan papanoita, mutta ei varsi-
naista lisääntymispaikaksi sopivaa koloa, pönttöä tai oravan rakentamaa risupesää. On
mahdollista, että liito-oravat pesivät rakennuksissa, mutta myös suuressa haavassa voi ol-
la kolo tai halkeama, jota ei voitu havaita alhaalta kiikaroimalla. Tilan rajalla kasvava suuri
haapa ja sen lähipuut tulkittiin liito-oravan luonnonsuojelulain suojelemaksi lisääntymis- ja
levähdyspaikaksi, sillä yksilöt ovat viettäneet paikalla hyvin paljon aikaa talven ja kevään
2022 aikana. Lisäksi paikalla havaittiin maastokäynnillä kuusenneulasia syövä aikuinen lii-
to-orava. Lajin havaitseminen päiväsaikaan ruokailemassa on hyvin poikkeuksellista.
Vaikka liito-oravametsä on harvapuustoinen, on suojapuustoa, lähinnä kuusia, riittävästi.
Lajille sopiva metsä jatkuu edelleen naapurikiinteistön puolella.

Luontoselvitys, viitasammakon lisääntymisalue (Kuva 3, aluerajaus 2)

Rannan rehevä vesijättö sopii hyvin viitasammakon kutualueeksi. Alueella kuultiin
20.5.2022 maastokäynnillä kymmenien koiraiden soidin pulputusta.

Kuva 3. Luontoselvityksen liito-oravan elinalueen raja (1), liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka a ja papanapaikka b. Viitasammakon lisääntymisalueen raja (2).

Luontoselvityksen päätelmät ja suositukset

EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit

Kaavamuutosalueella havaittiin kevään 2022 maastotöissä kaksi IV-liitteen lajia: liito-orava ja viitasammakko. Liito-orava huomioidaan parhaiten jättämällä tontti puustoiseksi. Jos puustoa harvennetaan, vältetään haapojen ja kuusten kaatamista. Tontin puuston poistossa tulee huomioida mahdolliset liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat. Kolopuita ei saa kaataa ennen niiden tarkistamista. Kuusissa saattaa puolestaan olla vanhoja oravan rakentamia risupesä, joita liito-oravat käyttävät päiväpiiloinaan. Ennen mahdollista kuusten kaatamista tulee selvítettävä, onko niissä risupesä.

Viitasammakon kutualue jätetään ruoppaustoiminnan ulkopuolelle. Alueella tehtävät kaihankkeet edellyttävät sekä viitasammakko- että sudenkorentoselvitystä. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan määrittämiseen kuuluu myös rantametsiä, sillä laji elää vain pienen osan elämästään vedessä. Lajin tiedetään liikkuvan noin kilometrin säteellä lisääntymispaikastaan (Saarikivi 2017). Eteläosan liito-oravametsän säästäminen turvaa myös viitasammakon levähdyspaikkoja.

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät NT lajit

Kaavamuutosalueella elää uhanalaisista (vaarantunut VU) lajeista liito-orava (*Pteromys volans*): ks. EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit.

Vaarantuneeksi VU arvioitu valkoselkätikka (*Dendrocopos leucotos*) on ruokaillut talvella 2021–22 kaava-muutosalueen aivan pohjoisimman osan koivupötkkelöillä, mutta alueella on niin vähän kuollutta puustoa, ettei sillä ole merkitystä lajin ruokailualueena.

Maisema

Suunnittelualue ei kuulu valtakunnallisesti arvokkaiiin maisema-alueisiin.

Suunnittelualue kuuluu maakuntakaavassa osoitettuun maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, nimeltään Pappinen. Pappisten maisemaa kuvaillaan maisema-alueiden päivitysinventoinnissa seuraavasti: ”Maisemaa hallitsevat metsän rajaamat pellot ja asutus on hieman syrjässä maantieltä. Puttolan kylä on alun perin rakentunut järven, ei niinkään tien ympärille, ja uusi tienvarren asutuksen tiivistymä hieman sotkee tätä rakennetta. Tieltä ei juuri avaudu näkymiä järvelle. Pelloilla on paljon persoonallisia kiviryhmiä ja raunioita. Osa vanhoista rakennuksista on rapistunut. Suuri osa peltoalueista on edelleen viljelyksessä. Pellon reunat, ojanpientareet ja rannat ovat kuitenkin paikoin pusikoituneet, mikä rikkoo maisemakuvaa. Matkailuun liittyvät rakenteet on toteutettu maisemaa rikkomatta.” Alueen maisemaa on inventoinnissa arvioitu seuraavasti: ”Pappinen on kylä- ja maisemarakenteeltaan hyvin tyypillinen maisematyyppinsä edustaja. Lounais-Savon järvimaassa hämäläiset ja savolaiset vaikutteet sekoittuvat. Maisematyyppin länsiosissa asutus ja viljelykset ovat sijoittuneet hämäläistyyppisesti järvien rannoille ja harjujen liepeille.” (Lähde: Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2016).

Suunnittelualueen lähimaisema muodostuu entisen koulun avoimesta pihapiiristä, vanhoista koulu- ja varastorakennuksesta, metsäisemmistä kiinteistön osista ja ranta-alueesta. Suunnittelualueen rannalta avautuu pitkä, n. 3-5 km pituinen, kaukomaisema etelän suuntaan. Länteen ja lounaaseen avautuu Puttolanselän Pappistenlahden pääosin metsäisten rantojen muodostama suppeampi vesistömaisema.

Vesistö

Suunnittelualue sijaitsee Jääsjärven kuuluvan Puttolanselän pohjoisrannalla.

Jääsjärvi on Kymijoen päävesistöön kuuluva, Sysmän reitin yläosassa sijaitseva iso järvi, joka sijaitsee Hartolan ja Joutsan kuntien alueella. Puttolanselkä on järven pohjoisin osa. Jääsjärven pinta-ala on n. 80 km² ja rantaviivaa vesistöön kuuluu yli 300 km. Järvi on pinta-alaltaan Suomen 54. suurin järvi. (Lähde: Järvi-meriwiki ja Wikipedia).

Pohjavesiolosuhteet

Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella.

Virkistys

Pappisten kylän alueella ja sen lähiympäristössä on mahdollista liikkua lähinnä jokamiehenoikeuteen perustuen sekä maalla että järvellä.

Pappisten entisen koulun alue sekä uimaranta ovat aiemmin toimineet kyläläisten kokouksumis- ja virkistymispaikkana. Joutsan kunta ei ole kuitenkaan ylläpitänyt rantaa yleisenä uimarantana. Äskettäin tapahtuneen koulukiinteistön myynnin jälkeen alue on muuttunut yksityisalueeksi eikä sovellu enää yleiseen virkistyskäyttöön. Suunnittelualueen lähiympäristö on väljästi rakentunutta aluetta ja ranta-alueilla on myös rakentamisesta vapaita rannanosia, jotka soveltuvat jokamiehenoikeudella tapahtuvan virkistyskäyttöön.

3.2 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioonottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Valtioneuvosto päätti uudistetuista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 1.4.2018.

Lisätietoja ympäristöhallinnon verkkopalvelusta: <https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueidenkaytto/valtakunnalliset-alueidenkayttotavoitteet>

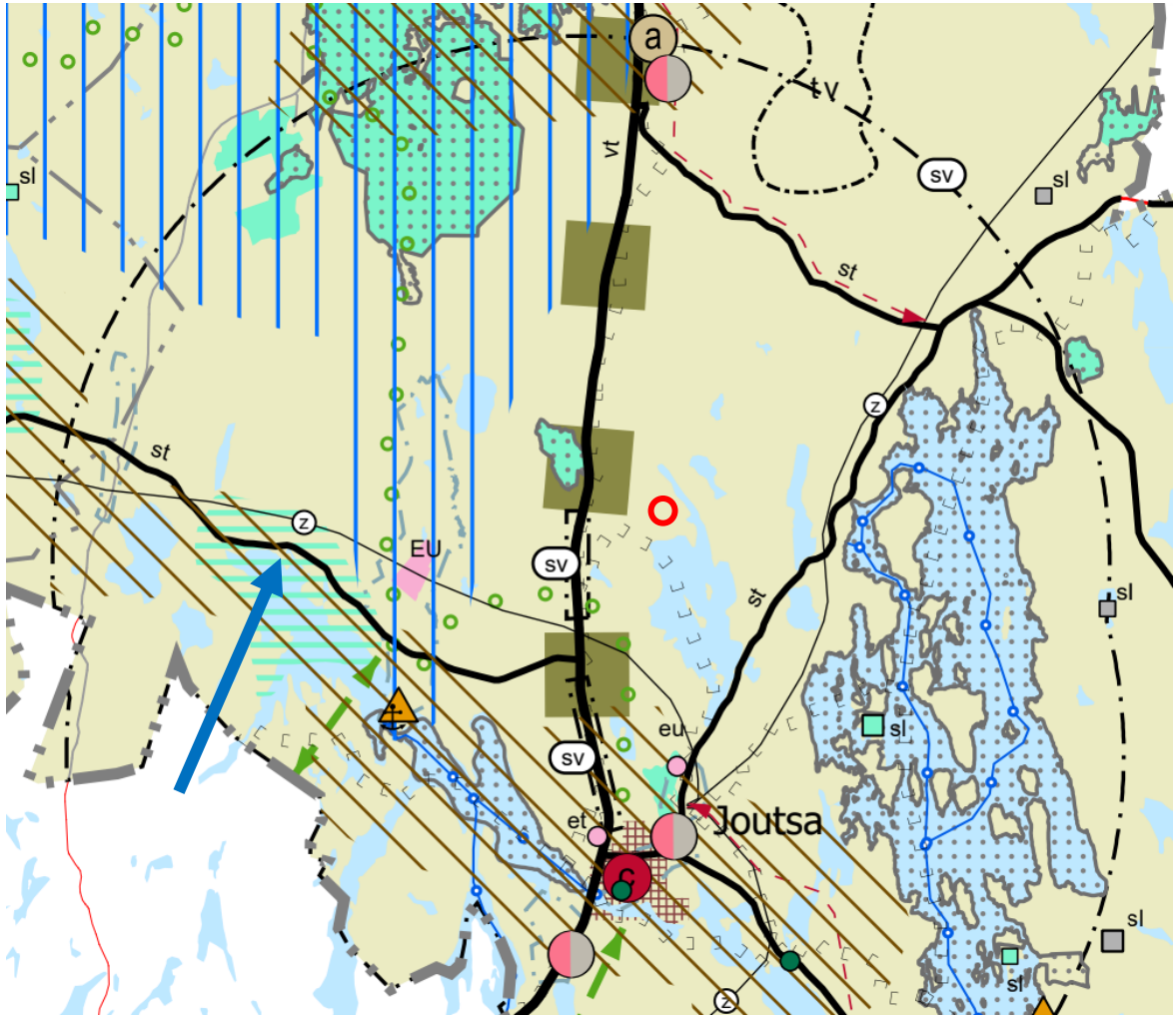
Maakuntakaava

Joutsan kunnan alue kuuluu Keski-Suomen maakuntavaltuuston 1.12.2017 (§ 40) hyväksymän Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan sekä Keski-Suomen maakuntavaltuuston 8.12.2023 (§ 21) hyväksymän Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 alueeseen (Kuva 4. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä).

Keski-Suomen maakuntahallitus määräsi 26.1.2018 päätöksellään Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla ennen kuin se oli saanut lainvoiman. Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on tullut 28.1.2020 lainvoimaiseksi maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksen mukaisena Korkeimman hallinto-oikeuden hylättyä valituslupahakemuksen, joka koski maakuntavaltuuston tekemää maakuntakaavan hyväksymispäätöstä.

Keski-Suomen maakuntahallitus määräsi 23.2.2024 (§ 11) päätöksellään Keski-Suomen maakuntakaava 2040 tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon ja liikenteen osalta. Lisäksi kaavaprosessin aikana on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakennetta.

Suunnittelualue kuuluu maakuntakaavan biotalouteen tukeutuvaan alueeseen (Keski-Suomen strategiaa painottava maakuntakaavamerkintä). Suunnittelualueen läheltä kulkeva seututie 610 on osoitettu seututienä (st). Suunnittelualue sijaitsee maakuntakaavassa osoitetulla maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella (vihertävä vaakaviivitus) ja kulttuuriympäristön vetovoima-alue (\\ \\ \\). Lisäksi alue kuuluu suojavyöhykkeeseen (sv, musta pistekatkoviiva), jolla on osoitettu Joutsan varalaskupaikkojen suojavyöhyke. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 osoitettuja merkittävän tuulivoimatuotannon alueita ei sijoitu suunnittelualueen läheisyyteen.

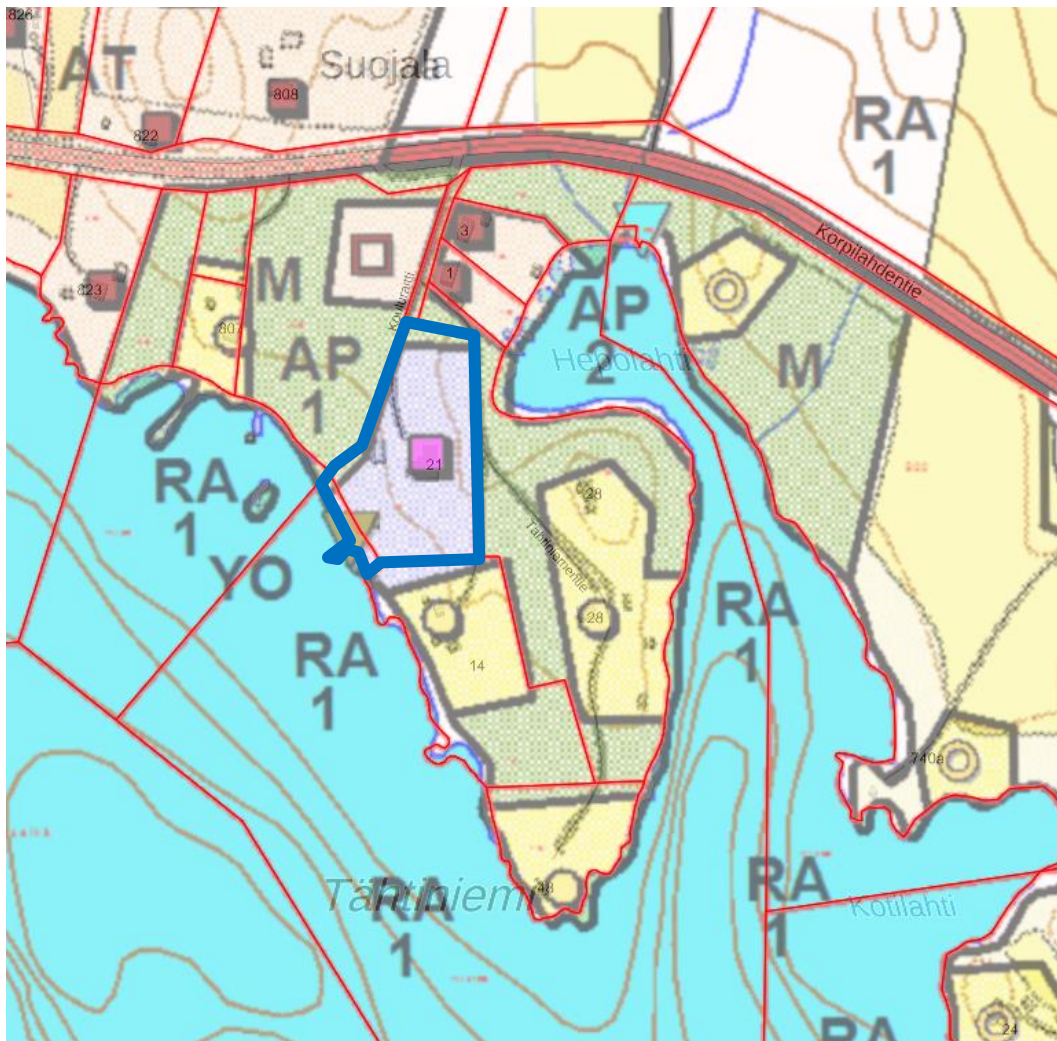

Kuva 4. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen sijainti osoitettu likimääräisesti sinisellä nuolella.

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa 3.5.2004 hyväksytty Joutsan rantayleiskaava (Kuva 5). Voimassa olevassa rantayleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu pääosin opetustoimintapalvelujen alueeksi (YO), joka on tarkoitettu kyläkouluja ja kylän muita julkisia palveluja varten. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu alueen pohjoisreunalla pinta-alaltaan vähäisiä alueita, jotka on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Lisäksi suunnittelualueen rantaan on osoitettu uimarannan kaavamerkintä (vihreä kolmio).

Suunnittelualueen lähiympäristöön on voimassa olevassa rantayleiskaavassa osoitettu monipuolisia maankäyttömuotoja. Alueen pohjoispuolelle on osoitettu pientalovaltaiselle asuntoalueelle (AP) kaksi rakennettua vakituisen asunnon rakennuspaikkaa sekä yksi rakentamaton vakituisen asunnon rakennuspaikka. Lisäksi pohjoispuolelle on osoitettu loma-asuntoalue (RA), jolla sijaitsee yksi rakennettu lomarakennuspaikka. Suunnittelualueen etelä- ja itäpuoliselle Tähtiniemen ranta-alueelle on osoitettu kolme erillistä vanhaa loma-asunnon rakennuspaikkaa (RA), joista yhden alue rajautuu suunnittelualueen eteläreunaan. Yksi alueista rajautuu suunnittelualueen eteläreunaan. Korpilahdentien pohjoispuoliselle alueelle on osoitettu kyläkeskuksen alue (AT), joka on tarkoitettu pääasiassa asumista, palveluja ja elinkeinotoimintaa varten. Muutoin suunnittelualueen lähiympäristö on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Kuva 5. Ote voimassa olevasta rantayleiskaavasta. Suunnittelualue on rajattu likimääräisesti sinisellä viivalla.

Rakennusjärjestys

Joutsan kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.2.2012.

Pohjakartta

Kaavan pohjakarttana käytetään Maanmittauslaitoksen avoimen aineiston rasterimuotoista peruskarttaa tai vektorimuotoista maastotietokantakarttaa sekä pohjakartan kiinteistöraja-aineistona Maanmittauslaitoksen avoimen aineiston kiinteistörekisterikarttaa. Kaava laaditaan mittakaavassa 1:5000.

Päätökset, olemassa olevat selvitykset ja suunnitteluaineisto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologia

- RKY on Museoviraston laatima inventointi valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä, joka on valtioneuvoston 22.12.2009 päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen.
→ Alue ei kuulu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009).
- Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt Keski-Suomessa (Keski-Suomen liitto)

→ Alue ei kuulu maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin.

- Museoviraston muinaisjäännösrekisteri

→ Alueella tai sen lähiympäristössä ei sijaitse kiinteitä muinaisjäännöksiä. (3.5.2024).

- Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan selvitykset

Luonnonympäristö ja maisema

- Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021 (Ympäristöministeriö, Syke). - VAMA 2021 inventointi otettiin valtioneuvoston päätöksellä 18.11.2021 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi.

→ Alue ei kuulu valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin.

- Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja inventointi (Keski-Suomen liitto 2016)

→ Alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueen nimi: Pappinen.

- Keski-Suomen maakunnallinen maisemaselvitys – maisemallinen osa-aluejako. (Keski-Suomen ympäristökeskus, Muhonen, M. 2005)

- Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Keski-Suomessa. (Suomen ympäristökeskus. Luontoyksikkö. Päivitetty aineisto 25.5.2009)

→ Alue ei kuulu luonnon- maisemansuojelun kannalta arvokkaisiin kallioalueisiin.

- Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat (Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus 2007)

→ Alue ei kuulu valtakunnallisesti arvokkaisiin moreenimuodostumiin.

- Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat (Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus 32/2011)

→ Alue ei kuulu valtakunnallisesti arvokkaisiin tuuli- ja rantakerrostumiin.

- Ympäristöhallinnon avoimet aineistot

- Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan selvitykset

Laadittavat selvitykset

- Kaavamuutosta varten on laadittu luontoselvitys (Luontoselvitys Kotkansiipi/Petri Parkko 2022, raportti 15.3.2023)

4 YLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Kaavan tarve

Suunnittelualueella on toiminut Pappisten alakoulu vuoteen 2005 saakka, jolloin koulun toiminta on lakkautettu. Joutsan kunnalla ei enää ollut tarvetta Pappisten entiselle koululle opetustoiminnassa tai muussa käytössä, minkä vuoksi kunta on myynyt koulukiinteistön ja kiinteistö on nykyisin yksityisessä omistuksessa ja asuinkäytössä. Kiinteistölle rantaosayleiskaavassa osoitettu opetustoimintapalvelujen käyttötarkoituksena on vanhentunut eikä vastaa alueen nykyistä ja tulevaa käyttöä. Myöskään rantaosayleiskaavassa osoitettu uimarantavaraus ei sovellu kiinteistön nykyiseen ja tulevaan käyttötarkoitukseen. Rantaosayleiskaavaa on siten tarve päivittää huomioiden alueen muuttunut käyttötarkoitus.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Alueen suunnittelu on käynnistetty kunnan toimesta. Teknisen lautakunta käsitteli 25.2.2021 (§ 32) rantayleiskaavan muutoksen vireille tuloa ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa.

Rantaosayleiskaavan muutoksen vireille tulosta kuulutettiin 3.3.2021 Joutsan Seutu- lehdessä sekä Joutsan kunnan internet- sivuilla.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

1. Naapuritilojen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
2. Viranomaiset, kunnan hallintokunnat ja naapurikunnat
 - Keski-Suomen ELY- keskus, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo ja Keski-Suomen pelastuslaitos
 - Joutsan kunnan hallintokunnat
3. Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

4.3.2 Vireille tulo

Rantayleiskaavan muutoksen vireille tulosta on kuulutettu 3.3.2021.

4.3.3 Hallinnollinen käsittely

25.2.2021 § 32	Tekninen lautakunta päätti kaavamutoksen vireille tulosta sekä asettaa OAS:in ja kaavaluonnoskartan nähtäville
XX.X.2021 §XX	Kaavaluonnoksen käsittely teknisessä lautakunnassa. Tekninen lautakunta päätti asettaa kaavaluonnoksen nähtäville.

4.3.4

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Ajankohta	Suunnitteluvaihe
3.3.2021 – 1.4.2021	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavakarttaluonnos pidettiin yleisesti nähtävillä. Kaavamutoksen vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavakarttaluonnoksen nähtävillä olosta kuulutettiin 3.3.2021 Joutsan Seutu- lehdessä sekä Joutsan kunnan internet-sivuilla. Lisäksi suunnittelualueeseen rajautuvien naapuritilojen ja lähimpien vanhojen rakennuspaikkojen omistajille lähetettiin tiedotuskirje. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavakarttaluonnoksesta mielipiteensä. Vireilletulovaiheen kuulemisessa esitettiin neljä mielipidettä.
10.6.2021 – 9.7.2021	Kaavaluonnos pidettiin yleisesti nähtävillä. Kaavaluonnoksen nähtävillä olosta kuulutettiin 9.6.2021 Joutsan Seutu- lehdessä sekä Joutsan kunnan internet- sivuilla. Lisäksi suunnittelualueeseen rajautuvien naapuritilojen ja lähimpien vanhojen rakennuspaikkojen omistajille lähetettiin tiedotuskirje. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista kaavaluonnoksesta mielipiteensä. Kaavaluonnoksesta ei esitetty mielipiteitä.

4.3.5 Viranomaisyhteistyö

Ajankohta	Suunnitteluvaihe
	<p>Joutsan kunta pyysi tarvittavat viranomaislausunnot kaavaluonnoksesta.</p> <p>Viranomaisista Keski-Suomen liitto ja Keski-Suomen ELY- keskus antoi lausunnon kaavaluonnoksesta.</p> <p>Keski-Suomen liiton lausunto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maakuntakaavan alueella voimassa olevat merkinnät ja määräykset voi tarkastaa Keski-Suomen liiton nettisivuilta löytyvästä karttapalvelusta. - Vireillä oleva maakuntakaavan tarkistus, Keski-Suomen maakuntakaava 2040, etenee luonnosvaiheeseen syksyn 2021 aikana. - Kaavamuutosalueen kulttuuriympäristöarvojen osalta tulee kuulla Keski-Suomen museota. <p>Keski-Suomen ELY- keskuksen lausunto kaavaluonnoksesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaavaselostuksen kohtaan 2.2 kaavan keskeinen sisältö, tulee lisätä uimarantaa koskeva merkintä ja määräys, joka on mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä osoitettu tekstinä peruskartallakin. Kaavan laadittaessa ei ole riittävästi selvitetty tarvetta kylälle erikseen osoitetulle uimarannalle. Mikäli kylän asutuksella on tarve uimarannalle, sellainen tulisi osoittaa toisaalle kaavakartalla, ellei nykyisen rannan kaavan mukaista käyttöä ole turvattu kunnan ja ostajan välisessä kiinteistökaupassa rasitteena Kalli-oniemen tilalle. Kaavaselostuksessa mainitut jokamiehenoikeudet eivät yleensä riittävästi turvaa kylän rannankäyttömahdollisuutta ja johtavat usein maanomistajien valituksiin tai kieltoihin rannan käytöstä. - Kaavamuutoksen kohteena oleva koulurakennus on rakennettu 1800-luvulla ja sen mahdolliset (paikalliset) rakennushistorialliset arvot tulisi selvittää ja arvottaa sekä tarvittaessa osoittaa säilymistä turvaavalla merkinnällä ja määräyksellä. Kaavaselostuksen luontoarviointia varten ei ole laadittu luontoselvitystä, eikä esim. liito-oravan tai muiden suojeltavien tai uhanalaisten lajien esiintymisestä alueella ole siten varmuutta. - Kaavan emätilaselvitys tulisi muutosalueen osalta päivittää ja liittää kaavaselostukseen. Myös muutettavan Joutsan rantayleiskaavan keskeiset mitoitusperiaatteet, jotka koskevat tätä tilaa tulisi avata kaavaselostuksessa, perustelut ko. mitoituksessa poikkeamiselle on kuitenkin esitetty kohdassa selostuksen 6.2. <p>Lausunnot huomioitiin kaavan muutosehdotuksen valmistelussa seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ajantasainen maakuntakaavatilanne on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 3.2. - Kaavamuutosalueelle laadittiin luontoselvitys 2022 ja selvityksessä esille tulleet liito-oravan ja viitasammakon elinympäristöt huomioitiin kaavamerkinöin ja -määräyksin. - Kaavan emätilaselvitys päivitettiin ja lisättiin selostuksen kohtaan 6.2. - Keski-Suomen museolta pyydetään lausunto kaavaehdotuksesta.

5. TAVOITTEET SEKÄ SUUNNITTELU- JA MITOITUSPERIAATTEET

5.1 Rantayleiskaavamuutoksen tavoitteet

Suunnittelualueella on toiminut Pappisten alakoulu vuoteen 2005 saakka, jolloin koulun toiminta on lakkautettu. Joutsan kunnalla ei enää ollut tarvetta Pappisten entiselle koululle opetustoiminnassa tai muussa käytössä, minkä vuoksi kunta on myynyt koulukiinteistön ja kiinteistö on nykyisin yksityisessä omistuksessa ja asuinkäytössä. Kaavamuutoksen tarkoituksena on muuttaa Pappisten entisen koulun alueen vanhentunut julkiseen rakentamiseen tarkoitettu opetustoimintapalvelujen alueen käyttötarkoitus asumiskäyttöön.

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa opetustoimintapalvelujen aluevaraus (YO) pientalovaltaisen asuntoalueen rakennuspaikaksi, jolla sallitaan myös ympäristöhäiriötä aiheuttamaton pienyritystoiminta. Kaavamuutoksen tavoitteena on myös poistaa alueelta uimarannan kaavamerkintä.

Kaavamuutos laaditaan käyttäen soveltuvin osin voimassa olevan rantayleiskaavan merkintä- ja määräystekniikkaa.

5.2 Suunnittelu- ja mitoituseriaatteet

Rantayleiskaavan muutos laaditaan noudattaen voimassa olevan Joutsan rantayleiskaavan suunnittelu- ja mitoituseriaatteita. Kaavamuutoksessa noudatetaan soveltuvin osin vanhan rantayleiskaavan kuvaus-, merkintä- ja määräystekniikkaa.

6. YLEISKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS

Rantayleiskaavan muutos koskee osaa tilasta Kallioniemi 172-411-1-5, joka on osoitettu voimassa olevassa kaavassa opetustoimintapalvelujen alueeksi (Pappisten entisen koulun alue).

Rantayleiskaavan muutoksella muutetaan Pappisten entisen koulun opetustoimintapalvelujen aluevaraus (YO) pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP-1), jolla sallitaan myös ympäristöhäiriötä aiheuttamaton pienyritystoiminta. AP-1- alueelle on osoitettu entisestä koulualueesta muodostuva yksi rakennuspaikka. Kaavamuutoksella on lisäksi poistettu kiinteistön rannasta uimarannan kaavamerkintä.

AP-1- alueen rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden asuinrakennuksen, erillisen saunan, erillisen savusaunan ja talousrakennuksia, joiden yhteenlaskettu kokonaisala on enintään 700 m².

Rantayleiskaavan muutos on laadittu oikeusvaikutteisena (MRL 72§) siten, että kaavan perusteella voidaan myöntää rakennusluvat kaavan mukaiseen AP-1 - alueen rakennuspaikan rakentamiseen.

Kaavamuutoksella osoitettu pientalovaltaisen asuinalueen rakennuspaikka sijaitsee väljästi rakentuneella alueella ja on jo rakennettu. Rakennuspaikka sijaitsee Pappisten kyläalueella ja rakennuspaikan läheisyydessä on useita asuinrakennuksia. Kaavamuutoksella osoitettu vakituisen asumisen rakennuspaikan käyttötarkoitus sopeutuu siten kyläalueen ja läheisten ranta-alueiden maankäyttöön.

Kaavamuutoksessa on noudatettu soveltuvin osin voimassa olevan rantaosayleiskaavan suunnittelu- ja mitoituseriaatteita sekä kuvaus-, merkintä- ja määräystekniikkaa.

6.1 Kaavan aluevaraukset

6.1.1 Rakentamisalueet

Rantayleiskaavan muutoksella muutetaan Pappisten entisen koulun opetustoimintapalvelujen aluevaraus (YO) pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (**AP-1**), jolla sallitaan myös ympäristöhäiriötä aiheuttamaton pienyritystoiminta.

AP-1- alueelle osoitetaan yksi vanha rakennuspaikka. Rakennuspaikka muodostuu entisestä koulualueesta. Kaavamuutoksella turvataan vanhan koulurakennuksen ja piharakennuksen oleva rakennusoikeus (yht. n. 583 m²) ja osoitetaan 117 m² lisärakennusoikeutta. AP-1 – alueen pinta-ala on n. 1,4 ha.

Tämän rantayleiskaavan muutoksen kaavamääräykset perustuvat soveltuvin osin Joutsan rantayleiskaavan määräyksiin. Määräyksiä on sovellettu ja päivitetty kohteen erityispiirteet huomioiden.

Pientalovaltaista asuinalueita (AP-1) koskevat kaavamääräykset:

- Alue on tarkoitettu pääasiassa pientaloasumiseen ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan pienyritystoimintaan.
- Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden asuinrakennuksen, erillisen saunan, erillisen savusaunan ja talousrakennuksia, joiden yhteenlaskettu kerrosala on enintään 700 m².
- Asuinrakennuksen etäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 50 m.
- Erillisen, kerrosaltaan enintään 25 m² suuruinen saunarakennus ja enintään 12 m² suuruinen savusaunarakennus voidaan sijoittaa vähintään 15 m etäisyydelle em. rantaviivasta, ei kuitenkaan rantavyöhykkeen avoimiin osiin.
- Muita rakennuksia ei saa sijoittaa 30 m lähemmäksi eikä rakennelmia saa sijoittaa 10 m lähemmäksi em. rantaviivaa.
- AP-1- alueen eteläosassa sijaitseva liito-oravan elinympäristö on osoitettu alueen osana, jolla sijaitsee EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajin (liito-orava) esiintymisalue (lii). Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain (78§) nojalla hävittää eikä heikentää. Kaavalla määrätään, että liito-oravan pesäpuiden ympärille on jätettävä vähintään 15 m leveä vyöhyke, jolla ei saa kaataa puita. Alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa toimenpidettä ilman MRL 128§:ssä säädettyä lupaa. Toimenpiteet on suoritettava siten, että ne eivät vaaranna liito-oravien pesimis-, ruokailu- ja liikkumismahdollisuuksia.
- AP-1- alueen kaavamääräykset perustuvat rakennuspaikan enimmäiskerrosalaa ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman pienyritystoiminnan sallimista lukuun ottamatta vanhan rantayleiskaavan AP- alueita koskeviin kaavamääräyksiin. Liito-oravan esiintymisaluetta koskeva kaavamerkintä (lii) ja lii- aluetta koskevat kaavamääräykset liito-oravan pesäpuuta ympäröivästä 15 m suojavyöhykkeestä sekä MRL 128 §:n mukaisesta maisematyölu-pavaatimuksesta perustuvat Joutsan rantayleiskaavan (osa-alue 3 ja 4 sekä osa-alueen 1 laajennus) kaavamääräykseen.

6.1.2 Vesialue

Kallioniemen kiinteistön 172-411-1-5 edustan vesialue on osoitettu kaavamuutoksessa vanhan rantayleiskaavan mukaisesti vesialueeksi (W), joka on säilytettävä pääosin vesialueena. Vesialuetta on otettu mukaan kaavamuutokseen johtuen kaavan luontoselvityk-

sessä vesialueelta löytyneestä viitasammakoiden elinympäristöstä. Viitasammakoiden elinympäristö on voitu huomioida kaavamuutoksessa rajaamalla vesialuetta mukaan kaavan muutosalueeseen. Vesialueelle on osoitettu EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajiin (viitasammakko) elinympäristö rasterimerkinnällä (s-2). Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain (78§) nojalla hävittää eikä heikentää.

Kaava-aluetta koskevia yleisiä kaavamääräyksiä ovat:

- Yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 72§:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Tämä tarkoittaa, että yleiskaavaa voidaan käyttää rakennuslupien myöntämisen perusteena kaavan AP-1 – alueella.
- Rakennusten tulee sopeutua malliltaan, materiaaliltaan, mittasuhteiltaan ja väritykseltään olevaan rakennuskantaan ja maisemaan.
- Rantaviivan oleellinen muuttaminen ruoppaamalla tai pengertämällä on kielletty ilman asianmukaista lupaa.
- Rakennuspaikan vesi-, jätevesi- ja jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia viranomaismääräyksiä ja järjestettävä huolto siten, ettei synny vesistön eikä pohjaveden pilaantumisvaaraa.
- Muilta osin noudatetaan kunnan rakennusjärjestystä.

6.2 Mitoitus

Rantayleiskaavan muutos on laadittu noudattaen Joutsan rantayleiskaavan suunnittelu- ja mitoitusperusteita. Kaavamuutoksen kohteena oleva entisen koulun alue on osoitettu vanhassa rantayleiskaavassa opetustoimintaa palvelevaksi alueeksi. Aluetta on käsitelty vanhassa kaavassa yhtenä rakennusyksikkönä. Kaavamuutoksella alueen käyttötarkoitus muutetaan pientalovaltaisiksi asuinalueeksi. Alueelle osoitetaan kaavamuutoksella yksi rakennuspaikka, joka muodostuu entisen koulukiinteistön alueesta. Kaavamuutoksella ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja eikä muuteta alueen rakennusyksiköiden määrää nykyisestä.

Kaavamuutos ei muuta alueen mitoitusta. Alueelle osoitetaan yksi rakennusyksikkö aiemman yleiskaavaratkaisun mukaisesti, vain käyttötarkoitus muuttuu. Tila Kallioniemi on rekisteröity 25.09.1901 ja tila on siten rantayleiskaavan suunnitteluperusteen mukainen itsenäinen rantasuunnittelun emätila, jonka rakentamisella ei ole vaikutusta muiden tilojen / emätilojen rantarakennusoikeuksiin. Ote vanhan rantayleiskaavan emätilaselvityksestä Kallioniemen emätilan osalta on esitetty kuvassa 6 ja päivitetty emätilaselvitys Kallioniemen emätilan osalta kuvassa 7. Päivitetyn emätilaselvityksen rantaviivapituudet on määritetty käyttäen Maanmittauslaitoksen ajantasaista kiinteistöraja- ja maastotietokantaineistoa.

Kaavamuutoksella osoitetaan AP-1-rakennuspaikalle enintään 700 k-m² rakennusoikeutta. Joutsan rantayleiskaavan tavanomaisille AP-alueiden rakennuspaikoille on osoitettu rakennusoikeutta 350 m² / rakennuspaikka. Kaavamuutosalueen oleva rakennuskanta kuitenkin poikkeaa merkittävästi tavanomaisesta AP- alueen rakennuspaikasta. Kaavamuutoksessa AP-1- alueelle osoitettu rakennusoikeus (700 k-m²) perustuu alueen olevaan rakennuskantaan (koulurakennus 470 m² + piharakennus 113 m²) ja tavoitteeseen mahdollistaa alueelle tarkoituksenmukainen uusien sauna- ja talousrakennusten rakentaminen purkamatta alueen vanhoja rakennuksia. Kaavamuutoksella on osoitettu AP-1- alueelle 117 k-m² olevaa rakennuskantaa suurempi rakennusoikeus, mikä mahdollistaa rakennuspaikan kehittämisen ja samalla tuetaan vanhan koulurakennuksen säilymistä.

172-411-1-5	KALLIONIEMI	25.9.01	1.5	1.5	411-1-5	84	63	0	0	5	0,32	0	1	0	0	0	-1,14	
					411-1-5 Total	84	63				0,32	0	1	0	0	0	-0,89	Joutsan kunta
172-411-1-52	OPANSÄÄNNÖN DIFERENS...										0,32	0	1	0	0	0	-0,68	

Kuva 6. Ote Joutsan rantayleiskaavan emätilaselvityksestä/mitoitustaulukosta Kallioniemen emätilan (172-411-1-5) osalta.

Vesistö	KIINTEISTÖTIEDOT			RANTAVIIVA		MITOITUS	RAKENNUSOIKEUS				LISÄTIEDOT
	Emätilan kiint.tunnus	Emätilan nimi	Emätilan rek. pvm	Tod.rv	Muun. rv	Mitoitusluku					
	Nykyisen tilan kiint.tunnus	Nykyisen tilan nimi	Nykyisen tilan rek. pvm	(km)	(km)		Yhteensä	Käytetty	Jäjellä	Uudet	Huom_
Puttolanselkä	172-411-1-5	KALLIONIEMI	25.9.1901	0,112	0,075	5	0,38	1	-0,63	0	AP-1
Puttolanselkä	172-411-1-5	Kallioniemi	25.9.1901	0,112	0,075	5	0,38	1	-0,63	0	AP-1

Kuva 7. Päivitetty emätilaselvitys/mitoitustaulukko Kallioniemen emätilan (172-411-1-5) osalta.

7. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

7.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavan muutosalue ei kuulu maakunnallisesti arvokkaihin kulttuuriympäristöihin eikä valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Alueelle on osoitettu maakuntakaavassa kulttuuriympäristön vetovoima-alue.

Rantayleiskaavan muutosalueella sijaitsee entinen Pappisten koulun koulurakennus sekä talousrakennus. Koulurakennus on valmistunut vuonna 1899 ja sillä on arvoa osana Pappisten kylän historiaa. Koulurakennusta on muokattu, muunneltu ja korjattu useaan otteeseen. Joutsan kunnalla ei ole enää ollut tarvetta koulukiinteistölle ja kunta on myynyt kiinteistön yksityiseen asuinkäyttöön. Rantayleiskaavan muutos mahdollistaa rakennuspaikalle uuden käyttötarkoituksen ja kaavamuutoksella tuetaan vanhan koulukiinteistön säilymistä. Pappisten kyläalueella olevan vanhan koulukiinteistön muuttaminen vakituisen asumisen alueeksi sopii lähiympäristön luonteeseen ja kyläkuvaan.

Kaavamuutoksella tuetaan olevan rakennuskannan ja kylärakenteen säilymistä, ylläpitoa, hoitoa ja kehittämistä, joten kaavaratkaisun arvioidaan myös edistävän maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-alueen kehittämistavoitteita.

Kaavamuutoksella muodostuu yksi pientalovaltaisen asuinalueen rakennuspaikka, joka korvaa alueelle aiemmin osoitetun koulun rakennuspaikan. Rakennuspaikkojen määrä ei siten kasva kaavamuutoksen myötä. Alueella sallitaan myös pienyritystoiminta, jonka tulee olla ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta. Alueelle osoitettu vakituisen asumisen käyttötarkoitus ja pienyritystoiminta ovat luonteeltaan verrattavissa lähiympäristön ja Pappisten kyläalueen olevaan maankäyttöön. Kokonaisuutena arvioiden rantayleiskaavan muutoksen vaikutukset rakennettuun ympäristöön eivät ole merkittäviä.

7.2 Vaikutukset luonnonympäristöön ja maisemaan

Kaava-alueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita.

Suunnittelualue on pääosin entisen koulun rakentamisaluetta sekä piha-alueita. Alueella on luonnontilaista ympäristöä varsin vähän. Alue ei ole luonnontilainen, vaan vahvasti ihmistoiminnan vuosikymmenten kuluessa muovaama.

Kaavamuutosta varten laaditun luontoselvityksen mukaan kaavamuutosalueen eteläosassa sijaitsee liito-oravan elinalue ja kaavamuutosalueen edustan vesialueella on viitasammakon lisääntymisalue.

AP-1- alueen eteläosassa sijaitseva liito-oravan elinympäristö on osoitettu kaavamuutoksessa alueen osana, jolla sijaitsee EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajin (liito-orava) esiintymisalue (lii). Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain (78§) nojalla hävittää eikä heikentää. Kaavalla määrätään, että liito-oravan pesäpuiden ympärille on jätettävä vähintään 15 m leveä vyöhyke, jolla ei saa kaataa puita. Alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa toimenpidettä ilman MRL 128§:ssä säädettyä lupaa. Toimenpiteet on suoritettava siten, että ne eivät vaaranna liito-oravien pesimis-, ruokailu- ja liikkumismahdollisuuksia.

Vesialueelle sijoittuva viitasammakon lisääntymisalue on osoitettu kaavamuutoksessa EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) eliölajin (viitasammakko) elinympäristön rasterimerkinällä (s-2). Lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa luonnonsuojelulain (78§) nojalla hävittää eikä heikentää.

Kaavamuutosta varten on selvitetty alueen luonnonympäristön arvot ja ominaispiirteet ja voidaan arvioida, että kaavamuutoksella edistetään niiden säilymistä.

Kaava-alue sijaitsee Pappisten maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Maisema-alueen arvot liittyvät järvien rannoille ja mäkien liepeille muodostuneen asutuksen ja viljelysten muodostamaan kokonaisuuteen. Kaavamuutoksella tuetaan kiinteästi kylärakenteeseen liittyvän vanhan koulurakennuksen säilymistä osana alueen maisemakuvaa mahdollistamalla sille uusi käyttötarkoitus opetus- ja kylätoiminnan loputtua alueella.

Nykyinen rakennuskanta sijoittuu puuston suojaan varsin etäälle rannasta ja rakentaminen sopeutuu maisemaan vesistön suunnasta tarkasteltaessa. Kaavamääräyksen mukaan asuinrakennuksen etäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 50 m. Koulurakennus sijaitsee n. 50-60 m etäisyydellä rannasta. Lähemmäksi rantaviivaa on mahdollista sijoittaa enintään 25 m² suuruinen saunarakennus ja enintään 12 m² suuruinen savusaunarakennus, mutta kaavamääräyksellä on estetty niiden sijoittaminen rantavyöhykkeen avoimiin osiin. Kaavalla määrätään, että rakennusten tulee sopeutua malliltaan, materiaaliltaan, mittasuhteiltaan ja väriykseltään olevaan rakennuskantaan ja maisemaan. Arvioidaan, että kaavamerkintöjen ja -määräyksien mukaisesti toteutettu alueen rakentaminen sopeutuu alueen maisemaan eikä kaavamuutoksesta aiheudu merkittäviä vaikutuksia alueen tai lähiympäristön maiseman nykytilaan tai maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen.

7.3 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Rantayleiskaavamuutoksella muutetaan vanhassa kaavassa osoitettu koulun rakennuspaikka asuinrakennuspaikaksi. Kaavamuutoksen alue on rakentunut, ja sillä sijaitsee entinen koulurakennus sekä piharakennus. Kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia rakennuspaikkojen määrään eikä kaavamuutoksella muuteta alueen nykyistä yhdyskuntarakennetta.

Rantayleiskaavan muutos mahdollistaa entisen koulukiinteistön rakennuspaikalle uuden käyttötarkoituksen ja kaavalla tuetaan vanhan koulukiinteistön säilymistä osana Pappisten kylän vanhaa yhdyskuntarakennetta. Kaava-alue sijoittuu Pappisten kyläalueella ja sen lähiympäristö on väljästi rakentunutta ranta-aluetta, jolla sijaitsee vakituisten asuntojen lisäksi vapaa-ajan asuntoja. Vanhan koulukiinteistön muuttaminen asumiskäyttöön sopii Pappisten kyläalueen ja läheisten ranta-alueiden nykyiseen maankäyttöön.

Kaavamuutoksella osoitetulle AP-1- alueen rakennuspaikalle on hyvät kulkuyhteydet. Rakennuspaikka sijaitsee n. 200 m etäisyydellä yhdystiestä 610 (Korpilahdentie). Korpilahdentieltä kuljetaan rakennuspaikalle Kouluraitti-nimistä tietä pitkin, joka sijaitsee kaava-

muutoksen kohteena olevan tilan Kallioniemi alueella. Koko tien osuus ei kuitenkaan sijoitu kaavan muutosalueelle. Lisäksi rakennuspaikka on hyvin saavutettavissa myös vesiteitse. Kaavamuutoksen toteutuminen ei aiheuta tarvetta rakentaa uusia teitä eikä kaavamuutoksella muuteta Pappisten kylän tai läheisten ranta-alueiden nykyistä yhdyskuntarakennetta.

Kaavamuutoksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen.

7.4 Sosiaaliset vaikutukset

Pappisten koululla on pitkä historia Pappisten kylän toiminnallisena keskuksena. Koulutoiminnan loppumisen myötä koulun merkitys kylän toiminnallisena keskuksena pieneni, mutta Pappisten kyläyhdistys vuokrasi koulurakennusta vuoteen 2019 saakka järjestäen siellä kokouksia, kurssseja, juhlia, majoitusta ja leirejä. Koulun myynnin 2021 jälkeen koulun alue ja sen rannassa oleva uimaranta eivät enää sovellu kyläläisten käyttöön ilman uuden omistajan suostumista. Kyläläisten uimarannan käyttömahdollisuuden poistuminen voidaan kokea negatiivisena sosiaalisena vaikutuksena.

Pappisten koulualueen sosiaalinen merkitys on jo muuttunut koulun lakkauttamisen ja koulun myynnin seurauksena. Rantayleiskaavan muutos mahdollistaa aiemmin opetustoiminnassa olleen Pappisten koulun alueen käyttötarkoituksen muuttamisen asuinrakennuspaikaksi. Kaavamuutos mahdollistaa myös ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman pienyritystoiminnan. Uuden käyttötarkoituksen arvioidaan sopeutuvan hyvin Pappisten kyläalueen ja läheisten ranta-alueiden nykyiseen maankäyttöön. Arvioidaan, että kaavamuutoksesta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia lähiympäristölle ja sen asukkaille.

Kaavamuutoksella osaltaan edistetään entisen Pappisen koulun alueen säilymistä käytössä ja osana Pappisten kylää myös tulevaisuudessa. Uusien asukkaiden toivotaan lisäävän omalta osaltaan kylän elinvoimaisuutta.

7.5 Maanomistajien tasapuolinen kohtelu ja taloudelliset vaikutukset

Rantayleiskaavan muutos on laadittu lähtökohtaisesti noudattaen voimassa olevan Joutsan rantayleiskaavan tavoitteita sekä suunnittelu- ja mitoitusperiaatteita, jolloin myös maanomistajien tasapuolinen kohtelu toteutuu yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Tila Kallioniemi on rekisteröity 25.09.1901 ja tila on siten rantayleiskaavan suunnitteluperusteiden mukainen itsenäinen rantasuunnittelun emätila, jonka rakentamisella ei ole vaikutusta muiden tilojen / emätilojen rantarakennusoikeuksiin.

Kaavamuutos edistää opetustoiminnasta poistuneen koulun alueen muuttamista asuin- käyttöön ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan pienyritystoimintaan. Kaavamuutos parantaa siten mahdollisuuksia alueen ja rakennuskannan ylläpidon ja hoidon jatkumiseen sekä kehittämiseen uudessa käytössä. Osaltaan koulun myymisellä on tavoiteltu kuntatalouden kannalta positiivista vaikutusta myyntituloina sekä säästöinä kiinteistön käyttö- ja hoitokuluissa.

8. TOTEUTTAMINEN

8.1 Oikeusvaikutukset

Oikeusvaikutteisesta yleiskaavasta seuraa mm. seuraavia oikeusvaikutuksia:

1. Suunnittelutarve ranta-alueella (MRL 72§)
- Tämän yleiskaavan perusteella voidaan myöntää rakennuslupa rakennuksen rakentamiseen yleiskaavan mukaisesti pientalovaltaisen asuinalueen korttelialueelle (AP-1).
2. Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. (MRL 42 §)
3. Rakennusjärjestyksen määräykset ovat oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella toissijaisia eli kaava määräyksineen syrjäyttää sen kanssa ristiriidassa olevat rakennusjärjestyksen määräykset.
4. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. (MRL 42 §)

8.2 Toteuttaminen

Kaavamutoksen mahdollistama rakentaminen voidaan toteuttaa kaavan voimaantulon jälkeen.

Kaavan rakentamisalueen toteutumista valvoo kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Hämeenlinnassa 3.5.2024

Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa

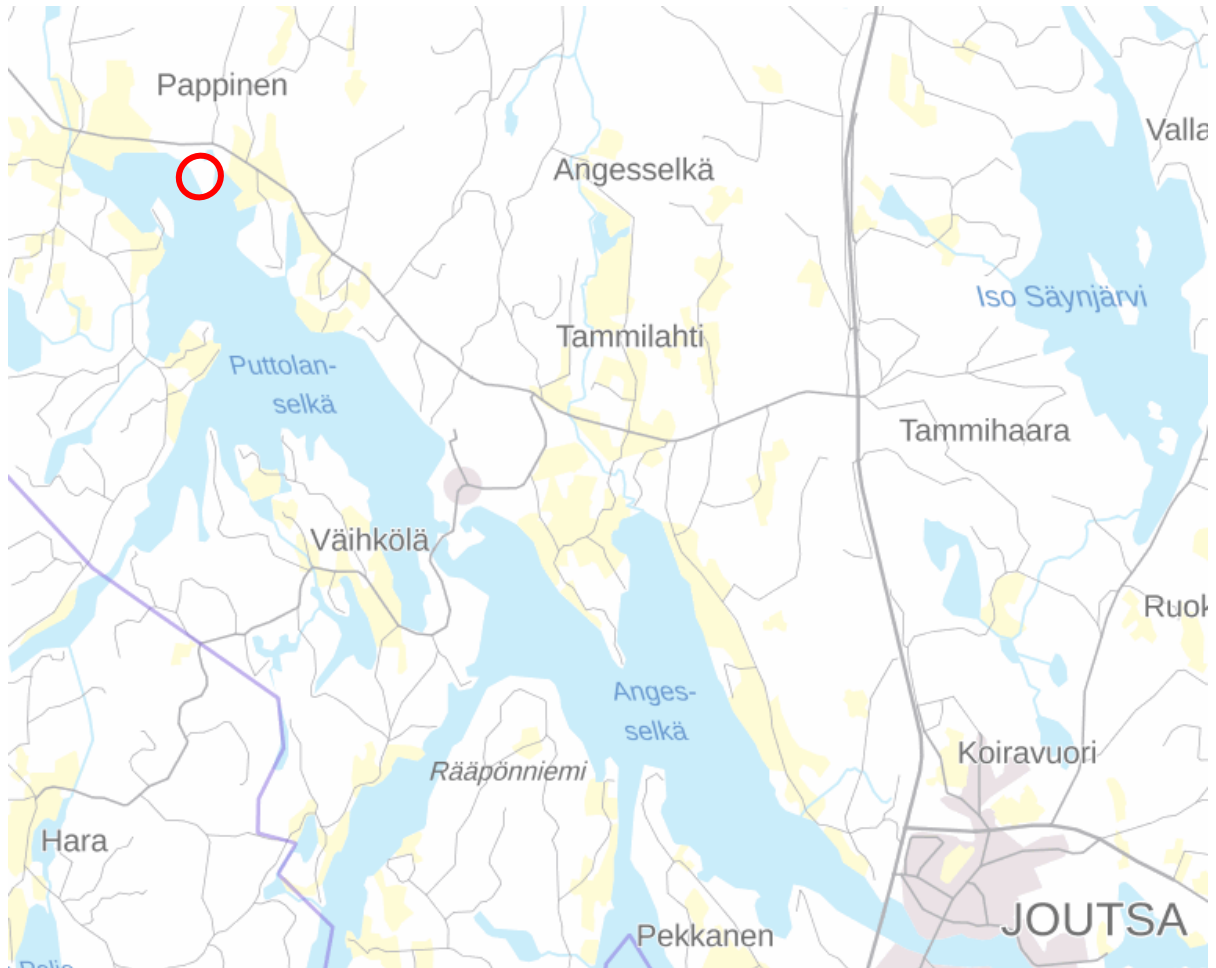

Arto Remes
maanmittausinsinööri AMK, YKS-617

RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS

Pappinen

Kallioniemi 172-411-1-5 (osa tilasta)

Kaava-alueen sijaintikartta (Punainen ympyrä)

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

15.2.2021, 10.5.2021, 3.5.2024

Tunnistetiedot

Kaavan nimi: Joutsan rantayleiskaavan muutos
Kunta: Joutsa (172)
Tila: Osa tilasta Kallioniemi 172-411-1-5

Yhteystiedot:

Joutsan kunta

Tekninen johtaja
Arttu Mönkölä
s-posti: arttu.monkola@joutsa.fi
puh: 0400 649 224

Kaavan laatija

Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaa
Yhteyshenkilö: Arto Remes
Sibeliuksenkatu 11 B 1, 13100 HÄMEENLINNA
puh: 040 162 9193
s-posti: arto.remes@ymparistonsuunnittelu.fi

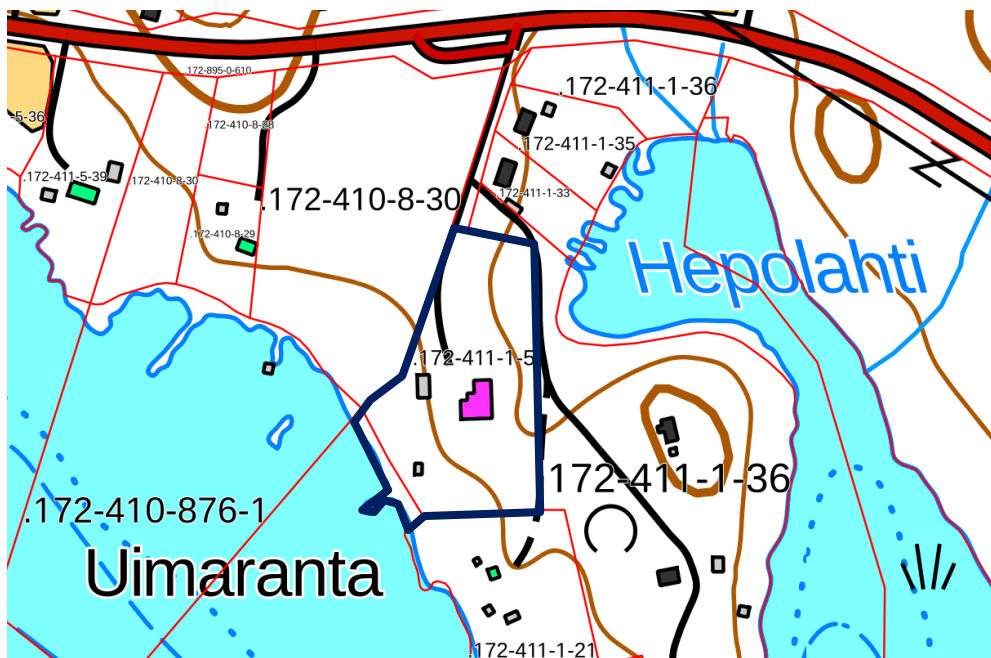
Suunnittelualueen sijainti ja nykyinen maankäyttö

Rantaosayleiskaavan muutos koskee osaa Joutsan kunnan alueella sijaitsevan tilan Kallioniemi 172-411-1-5 alueesta. Alueelta on matkaa Joutsan kirkonkylälle n. 15 km. Suunnittelualue sijaitsee Pappisten kylässä, Jääsjärveen kuuluvan Puttolanselän pohjoispäässä.

Suunnittelualue on ollut opetustoiminnan käytössä. Alueella on toiminut Pappisten alakoulu vuoteen 2005 saakka, jolloin koulun toiminta on lakkautettu. Koulun lakkautamisen jälkeen kyläyhdistys vuokrasi koulun tiloja vuoteen 2019 saakka järjestäen siellä kokouksia, kursseja, juhlia, majoitusta ja leirejä. Tilojen vuokraus on päätynyt ja kunta on myynyt koulun kiinteistön 2021.

Suunnittelualueella sijaitsee entinen koulurakennus ja piharakennus. Koulurakennus on valmistunut vuonna 1899, jonka jälkeen rakennusta on peruskorjattu ja muunneltu toiminnallisesti useaan otteeseen. Rakennuksen kerrosluku on 1,5 ja kerrosala 470 m². Piharakennuksen ala on n. 113 m². Lisäksi alueella sijaitsee uimaranta.

Voimassa olevassa rantayleiskaavassa alueelle on osoitettu opetustoimintapalvelujen alueena (YO). Kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu kyläkouluja ja kylän muita julkisia palveluja varten.

Kuva 1. Kaava-alueen likimääräinen sijainti maastokartalla sinisellä viivalla.

Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet

Suunnittelualueella on toiminut Pappisten alakoulu vuoteen 2005 saakka, jolloin koulun toiminta on lakkautettu. Joutsan kunnalla ei enää ollut tarvetta Pappisten entiselle koululle opetustoiminnassa tai muussa käytössä, minkä vuoksi kunta on myynyt koulukiinteistön ja kiinteistö on nykyisin yksityisessä omistuksessa. Kaavamuutoksen tarkoituksena on muuttaa Pappisten entisen koulun alueen vanhentunut julkiseen rakentamiseen tarkoitettu opetustoimintapalvelujen alueen käyttötarkoitus asumiskäyttöön.

Kaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa opetustoimintapalvelujen aluevaraus (YO) pientalovaltaisen asuntoalueen rakennuspaikaksi, jolla sallitaan myös ympäristöhäiriötä aiheuttamaton pienyritystoiminta. Kaavamuutoksen tavoitteena on myös poistaa alueelta uimarannan kaavamerkintä.

Kaavamuutos laaditaan käyttäen soveltuvin osin voimassa olevan rantayleiskaavanmerkintä- ja määräystekniikkaa.

Aiemmat suunnitelmat ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioonottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Valtioneuvosto päätti uudistetuista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 1.4.2018.

Lisätietoja ympäristöhallinnon verkkopalvelusta:

<https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueidenkaytto/valtakunnalliset-alueidenkayttotavoitteet>

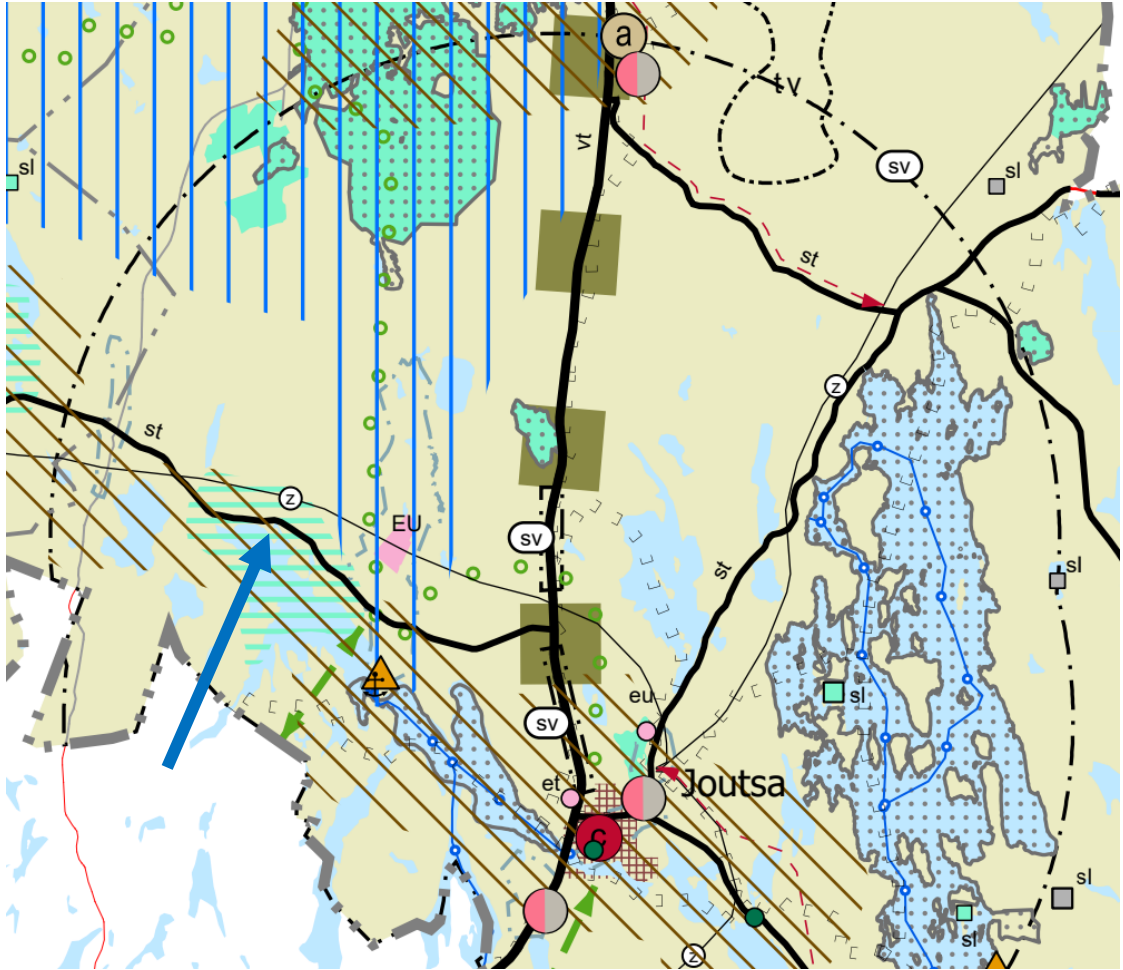
Maakuntakaava

Joutsan kunnan alue kuuluu Keski-Suomen maakuntavaltuuston 1.12.2017 (§ 40) hyväksymän Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan sekä Keski-Suomen maakuntavaltuuston 8.12.2023 (§ 21) hyväksymän Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 alueeseen (Kuva 2. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä).

Keski-Suomen maakuntahallitus määräsi 26.1.2018 päätöksellään Keski-Suomen tarkistetun maakuntakaavan tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla ennen kuin se oli saanut lainvoiman. Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on tullut 28.1.2020 lainvoimaiseksi maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksen mukaisena Korkeimman hallinto-oikeuden hylättyä valituslupahakemuksen, joka koski maakuntavaltuuston tekemää maakuntakaavan hyväksymispäätöstä.

Keski-Suomen maakuntahallitus määräsi 23.2.2024 (§ 11) päätöksellään Keski-Suomen maakuntakaava 2040 tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon ja liikenteen osalta. Lisäksi kaavaprosessin aikana on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakennetta.

Suunnittelualue kuuluu maakuntakaavan biotalouteen tukeutuvaan alueeseen (Keski-Suomen strategiaa painottava maakuntakaavamerkintä). Suunnittelualueen läheltä kulkeva seututie 610 on osoitettu seututienä (st). Suunnittelualue sijaitsee maakuntakaavassa osoitetulla maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella (vihertävä vaakaviivitus) ja kulttuuriympäristön vetovoima-alueella (\\ \\ \\ \\). Lisäksi alue kuuluu suojavyöhykkeeseen (sv, musta pistekatkoviiva), jolla on osoitettu Joutsan varalaskupaikkojen suojavyöhyke. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 osoitettuja merkittävän tuulivoimatuotannon alueita ei sijoitu suunnittelualueen läheisyyteen.

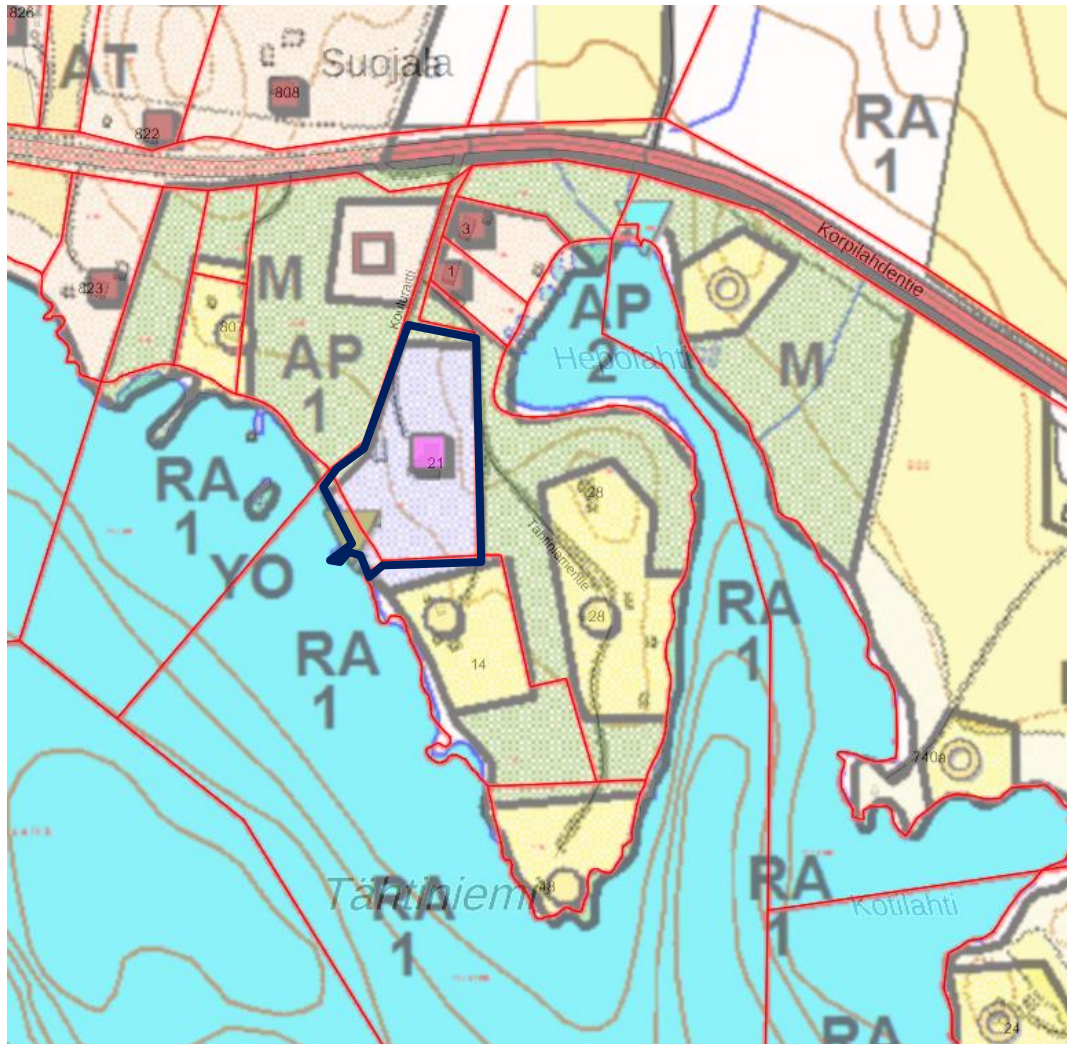

Kuva 2. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen sijainti osoitettu likimääräisesti sinisellä nuolella.

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa 3.5.2004 hyväksytty Joutsan rantayleiskaava (Kuva 3). Voimassa olevassa rantayleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu pääosin opetustoimintapalvelujen alueeksi (YO), joka on tarkoitettu kyläkouluja ja kylän muita julkisia palveluja varten. Lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu alueen pohjoisreunalla pinta-alaltaan vähäisiä alueita, jotka on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Lisäksi suunnittelualueen rantaan on osoitettu uimarannan kaavamerkintä (vihreä kolmio).

Suunnittelualueen lähiympäristöön on voimassa olevassa rantayleiskaavassa osoitettu monipuolisia maankäyttömuotoja. Alueen pohjoispuolelle on osoitettu pientalovaltaiselle asuntoalueelle (AP) kaksi rakennettua vakituisen asunnon rakennuspaikkaa sekä yksi rakentamaton, ohjeellinen vakituisen asunnon rakennuspaikka. Lisäksi pohjoispuolelle on osoitettu loma-asuntoalue (RA), jolla sijaitsee yksi rakennettu lomarakennuspaikka. Suunnittelualueen etelä- ja itäpuoliselle Tähtiniemen ranta-alueelle on osoitettu kolme erillistä vanhaa loma-asunnon rakennuspaikkaa (RA), joista yhden alue rajautuu suunnittelualueen eteläreunaan. Korpilahdentien pohjoispuoliselle alueelle on osoitettu kyläkeskuksen alue (AT), joka on tarkoitettu pääasiassa asumista, palveluja ja elinkeinotoimintaa varten. Muutoin suunnittelualueen lähiympäristö on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Kuva 3. Ote voimassa olevasta rantayleiskaavasta. Suunnittelualue rajattu likimääräisesti sinisellä viivalla.

Rakennusjärjestys

Joutsan kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.2.2012.

Aiemmat päätökset, selvitykset ja suunnitteluaineisto

- Kaavamuutoksen laatimisessa tukeudutaan olemassa oleviin mm. rantaosayleiskaavaa varten laadittuihin selvityksiin. Uusia selvityksiä laaditaan tarpeen mukaan.
- Kaavan pohjakarttana käytetään Maanmittauslaitoksen avoimen aineiston rasterimuotoista peruskarttaa tai vektorimuotoista maastotietokantakarttaa sekä pohjakartan kiinteistörajaineistona Maanmittauslaitoksen avoimen aineiston kiinteistörekisterikarttaa. Kaavamuutos laaditaan mittakaavassa 1:10000.

Laadittavat selvitykset

- Kaavamuutosta varten on laadittu luontoselvitys (Luontoselvitys Kotkansiipi/Petri Parkko 2022, raportti 15.3.2023)

Vaikutusalue

Suunnittelualueen lisäksi kaavan välittömään vaikutusalueeseen kuuluvat kaavan muutosalueisiin rajautuvien kiinteistöjen alueet.

Osalliset (MRL 62 §)

1. Naapuritilojen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
2. Viranomaiset, kunnan hallintokunnat ja naapurikunnat

- Keski-Suomen ELY- keskus, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo ja Keski-Suomen pelastuslaitos
- Joutsan kunnan hallintokunnat

3. Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

Kaavaprosessi

Vireilletulovaihe	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen • Alustavan kaavaluonnoksen laatiminen • Kaavamuutoksen vireille tulon hallinnollinen käsittely kunnassa • Kuulutus ja tiedottaminen kaavamuutoksen vireille tuloista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta (30 vrk)
Valmisteluvaihe (Luonnosvaihe)	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavaluonnoksen valmistelu • Kaavaluonnoksen hallinnollinen käsittely kunnassa • Kuulutus ja tiedottaminen kaavan muutosluonnoksen nähtävillä olosta • Kaavaluonnos nähtävillä (30 vrk) • Osallisilla ja kunnan jäsenillä on mahdollisuus esittää kaavaluonnoksesta mielipide nähtävillä oloaikana • Viranomaislausunnot kaavaluonnoksesta
Kaavaehdotusvaihe	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavaehdotuksen valmistelu • Kaavaehdotuksen hallinnollinen käsittely kunnassa • Kuulutus ja tiedottaminen kaavan muutosehdotuksen nähtävillä olosta • Kaavaehdotus nähtävillä (30 vrk) • Osallisilla ja kunnan jäsenillä on mahdollisuus esittää kaavaehdotuksesta kirjallinen mielipide (muistutus) nähtävillä oloaikana • Viranomaislausunnot kaavaehdotuksesta
Hyväksymisvaihe	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavan hyväksymisasiakirjojen laatiminen • Kunnan hallinnollinen käsittely: Rantayleiskaavan muutoksen hyväksyminen • Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen on mahdollista hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen

Tiedottaminen

Osayleiskaavan muutoksen vaiheista kuulutetaan / tiedotetaan Joutsan Seutu- lehdessä sekä Joutsan kunnan internet- sivuilla. Lisäksi suunnittelualueeseen rajautuvien naapuritilojen ja lähimpien vanhojen rakennuspaikkojen omistajille lähetetään tiedostuskirje kaavamuutoksen vireilletulo-, luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

Arvioitavat vaikutukset

ARVIOITAVAT TEKIJÄT	SISÄLTÖ
Ympäristövaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Luonnonympäristö - Vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet - Rakennettu ympäristö
Sosiaaliset vaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Vaikutusalueen maanomistajat ja asukkaat - Virkistystarpeet; Veneily, jokamiehenoikeus - Maanomistajien tasapuolinen kohtelu
Yhdyskuntarakenne	<ul style="list-style-type: none"> - Liikenne- ja kulkuyhteydet - Vesihuollon järjestäminen - Liittyminen nykyiseen rantarakentamiseen - Rakentamisesta vapaat rannat
Taloudelliset vaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> - Kiinteistön arvo

Aikataulu

TYÖVAIHE	AJANKOHTA
Vireille tulo ja oas nähtävillä	3.3 - 1.4.2021
Kaavaluonnos nähtävillä	10.6 - 9.7.2021
Kaavaehdotus nähtävillä	Tavoite 05-07 / 2024
Kaavamuutoksen hyväksyminen	Tavoite 08-10 / 2024

Yhteystiedot ja palaute

Rantayleiskaavan muutoksen suunnittelutyöstä vastaa Ympäristösuunnittelu Oy Pirkanmaan Hämeenlinnan toimisto. Mielipiteet kaavamuutoksen vireilletulo- ja valmisteluvaiheissa sekä muistutukset kaavaehdotuksesta tulee nähtävillä oloaikana osoittaa Joutsan kunnan tekniselle lautakunnalle ja toimittaa osoitteella Joutsan kunta, Länsitie 5, PL 20, 19650 JOUTSA tai sähköpostitse kirjaamo@joutsa.fi

Ympäristösuunnittelu oy

Arto Remes, maanmittausinsinööri (AMK)
arto.remes@ymparistonsuunnittelu.fi
puh. 040 162 9193

Joutsan kunta

Tekninen johtaja Arttu Mönkölä
arttu.monkola@joutsa.fi
puh. 0400 649 224

2023

Joutsan Pappisen Kallioniemen tilan
rantayleiskaavan muutokseen liittyvä
luontoselvitys 2022

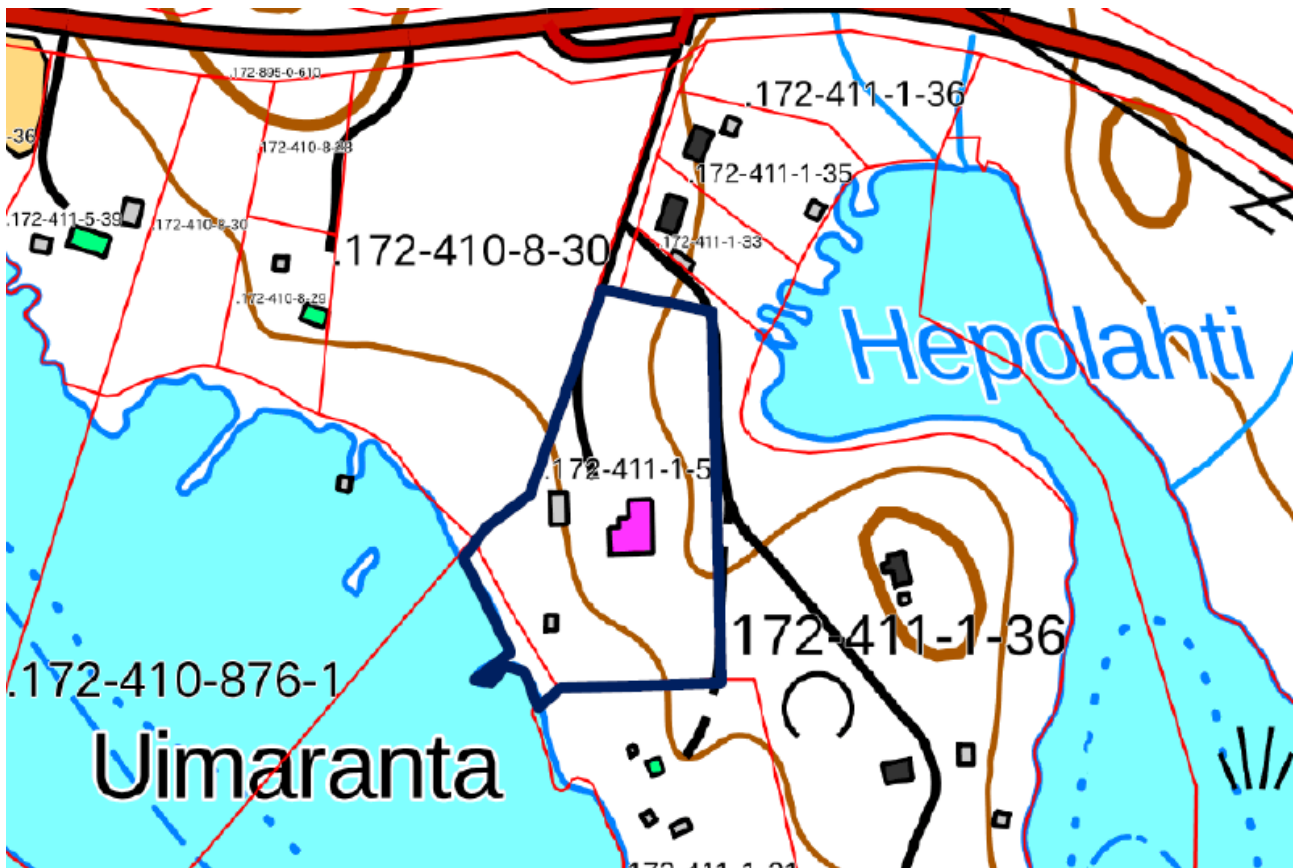
Petri Parkko

 Luontoselvitys
KOTKANSIIPPI

15.3.2023

TAUSTOJA

Joutsan Pappisen alueella, Kallioniemen tilalla 172-411-1-5 (kartta 1), on käynnissä rantayleiskaavan muutos, jossa koulurakennus aiotaan muuttaa asuinrakennukseksi. Keski-Suomen ELY-keskus pyysi luonnosvaiheen lausunnossa selvittämään alueen merkittäviä luontoarvoja. Kaavamutosta laativa Ympäristösuunnittelu Oy tilasi tämän luontoselvityksen 2.5.2022.

Kartta 1. Luontoselvitysalueen rajaus.

MENETELMÄT JA AINEISTO

Luontokartoittaja (EAT) Petri Parkko teki maastokäynnin Kallioniemen tilalle 20.5.2022, jolloin kaavamutos-alue kuljettiin jalkaisin maastossa läpi. Alueelta selvitettiin uhanalaisen (vaarantunut vu) EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajin liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintyminen papanaselvityksenä. Kolean kevään takia kasvillisuus puiden tyvillä kehittyi hitaasti, ja liito-oravan ulostepapanat olivat edelleen hyvin löydettävissä. Papanoita etsittiin haapojen, kuusten, koivujen ja harmaaleppien tyviltä. Papanahavaintojen ja metsän rakenteen perusteella rajattiin liito-oravan elinalue.

Maastokäynnillä havainnoitiin myös IV-liitteen lajin viitasammakon (*Rana arvalis*) kutupaikkoja. Aktiivisimman kudun aikaan yleensä hämäräaktiivisen lajin koiraat äännelevät myös päivällä, ja liito-oravaselvityksen aikana pulputtava soidinääntely oli hyvin aktiivista. Äännelevien koiraiden perusteella rajattiin lajin kutu- eli

lisääntymisalue. Lajit selvitysten yhteydessä arvioitiin myös muiden IV-liitteessä mainittujen ja uhanalaisien lajien esiintymisen todennäköisyyttä.

Eliölaajien uhanalaisuus raportissa perustuu vuoden 2019 arviointiin (Hyvärinen ym. 2019) ja nimistö on Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi) mukaan. Kaava-alueita ja sen lähiympäristöä koskevia esiintymistietoja poimittiin Suomen lajitietokeskuksen tietokannasta (Laji.fi).

Kuva 1. Kaavamuutosalueen eteläosassa oleva harvapuustoinen alue on liito-oravan elinaluetta. Joutsa, Pappinen 20.5.2022
© Petri Parkko

ALUEEN LUONNON YLEISKUVAUS

Kaavamuutosalue on entisenä koulun tonttina enimmäkseen avoin, eikä siltä löydy luonnontilaisen kaltaisia osia. Alueen pohjoisosassa kasvaa kymmenen suurempaa haapaa ja vanhoja rauduskoivuja. Muutamissa koivupökölöissä näkyi maastokäynnillä uhanalaisen (vaarantunut vu) valkoselkätikan (*Dendrocopos leucotos*) ruokailusuppiloita (kuva 3), mutta muuten lahoppun määrä alueella on hyvin pieni. Kenttäkerroksessa kasvaa paljon metsäkastikkaa (*Calamagrostis arundinacea*) sekä paikoin puolukkaa ja mustikkaa. Pelikentän vieressä kasvaa suuri raita.

Koulurakennuksen eteläpuolella on entinen metsittynyt pelto tai niitty, jossa kasvaa harvakseltaan haapaa, koivua, mäntyä ja kuusta rehevällä lehtomaisella pohjalla. Tilan eteläosassa esiintyy paikoin myös harmaaleppää (*Alnus incana*). Kenttäkerroksessa kasvaa paljon vuohenputkea (*Aegopodium podagraria*), ojakellukkaa (*Geum rivale*), kevätleinikkejä (*Ranunculus sp.*), kieloa (*Convallaria majalis*), metsäkurjenpolvea (*Geranium sylvaticum*), metsäkortetta (*Equisetum sylvaticum*) ja metsäkastikkaa. Metsän eteläreunasta, tilojen rajalta, löytyi huomattavan paljon liito-oravan papanoita, ja paikalla havaittiin maastokäynnillä myös aikuinen

liito-orava (raportin kansikuva). Vesijättöalue on EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajin viitasammakon kutu-alue.

Kuva 2. Tilojen rajalta löytyi huomattavan paljon liito-oravan papanoita. Joutsa, Pappinen 20.5.2022 © Petri Parkko

LIITO-ORAVAN ELINALUE (KARTTA 2, KOHDE 1)

Alueen eteläosasta, tilojen rajalta löytyi runsaasti liito-oravan papanoita (kuva 2), mutta ei varsinaista lisääntymispaikaksi sopivaa koloa, pönttöä tai oravan rakentamaa risupesää. On mahdollista, että liito-oravat pesivät rakennuksissa, mutta myös suuressa haavassa voi olla kolo tai halkeama, jota ei voitu havaita alhaalta kiikaroimalla. Tilan rajalla kasvava suuri haapa ja sen lähipuut (kartta 2, kohde a) tulkittiin liito-oravan luonnonsuojelulain suojelemaksi lisääntymis- ja levähdyspaikaksi, sillä yksilöt ovat viettäneet paikalla hyvin paljon aikaa talven ja kevään 2022 aikana. Lisäksi paikalla havaittiin maastokäynnillä kuusenneulasia syövä aikuinen liito-orava (raportin kansikuva). Lajin havaitseminen päiväsaikaan ruokailemassa on hyvin poikkeuksellista.

Vaikka liito-oravametsä on harvapuustoinen (kuva 1), on suojapuustoa, lähinnä kuusia, riittävästi. Lajille sopiva metsä jatkuu edelleen naapurikiinteistön puolella.

VIITASAMMAKON LISÄÄNTYMISALUE (KARTTA 2, KOHDE 2)

Rannan rehevä vesijättö sopii hyvin viitasammakon kutualueeksi, ja karttaan 2 rajatulla alueella kuultiin 20.5.2022 maastokäynnillä kymmenien koiraiden soidin pulputusta.

Kartta 1. Liito-oravan elinalue 1, liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka a, papanapaikka b sekä viitasammakon lisääntymisalue 2.

PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

Luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet

Kaavamuutosalueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura-alueita.

EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit

Kaavamuutosalueella havaittiin kevään 2022 maastotöissä kaksi IV-liitteen lajia: liito-orava ja viitasammakko. Liito-orava huomioidaan parhaiten jättämällä tontti puustoiseksi. Jos puustoa harvennetaan, vältetään haapojen ja kuusten kaatamista. Tontin puuston poistossa tulee huomioida mahdolliset liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat. Kolopuita ei saa kaataa ennen niiden tarkistamista. Kuusissa saattaa puolestaan olla vanhoja oravan rakentamia risupesä, joita liito-oravat käyttävät päiväpiiloinaan. Ennen mahdollista kuusten kaatamista tulee selvítettävä, onko niissä risupesä.

Viitasammakon kutualue jätetään ruoppaustoiminnan ulkopuolelle. Alueella tehtävät kaivuhankkeet edellyttävät sekä viitasammakon- että sudenkorentoselvitystä. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan määrittäminen kuuluu myös rantametsiä, sillä laji elää vain pienen osan elämästään vedessä. Lajin tiedetään liikkuvan noin kilometrin säteellä lisääntymispaikastaan (Saarikivi 2017). Eteläosan liito-oravametsän säästäminen turvaa myös viitasammakon levähdyspaikkoja.

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät NT lajit

Kaavamuutosalueella elää uhanalaisista (vaarantunut vu) lajeista liito-orava (*Pteromys volans*): ks. EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit.

Vaarantuneeksi vu arvioitu valkoselkätikka (*Dendrocopos leucotos*) on ruokaillut talvella 2021–22 kaavamuutosalueen aivan pohjoisimman osan koivupötkkelöillä (kuva 3), mutta alueella on niin vähän kuollutta puustoa, ettei sillä ole merkitystä lajin ruokailualueena.

Kuva 3. Valkoselkätikan ruokailusuppiloita kaavamuutosalueen pohjoisosan koivupötkkelössä. Joutsa 20.5.2022 © Petri Parkko

LÄHTEET

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus. – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Saarikivi, J. 2017: Viitasammakon (*Rana arvalis* Nilsson, 1842). – Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.), Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (p. lepakot) esittelyt, s. 90–96. Suomen ympäristö 1/2017.

Joutsan Pappisen Kallioniemen tilan rantayleiskaavan muutokseen liittyvä luontoselvitys 2022

Suomen lajitietokeskus 2023: Laji.fi havaintotietokanta. Saatavilla www-muodossa [viitattu 10.3.2023]:
<https://laji.fi/>